СЪЕЗД ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. | 14 апрель 1971 йил, чоршанба ◆ № 85 (14.955). ◆ Баҳоси 2 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА УЧРАШУВ

12 апрелда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев КПССнинг XXIV съездида қатнашган Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, ГДР Давлат кенгашининг Раиси В. Ульбрихт ва ГБСП МК Сиёсий бюросининг аъзоси, ГБСП МК секретари Э. Хонеккер билан учрашди.

Учрашув чоғида КПСС билан ГБСП, СССР билан ГДР ўртасида сиёсий, иқтисодий ва бошқа соҳаларда қилинаётган ҳамкорликни янада кенгайтириш масалалари хусусида фикрлашиб олинди. Немис ўртоқлар Германия Бирлашган Социалистик партиясининг шу йил 14 июнда очиладиган VIII съездига КПСС делегацияси юборилиши сўралган ГБСП Марказий Комитетининг таклифини топширдилар. Л. И. Брежнев бу таклиф учун миннатдорчилик билдирди.

Учрашув КПСС билан ГБСПнинг қарашлари тўла бирдам эканлигини тасдиқлади ва қардошларча дўстлик ҳамда сидқидиллик вазиятида ўтди.

Партия қурилиши соҳасида партиянинг йўли—жамиятга партия раҳбарлиги методларини такомиллаштириш, партия турмушининг ленинча нормаларига қаттиқ риоя этиш, партия сафларимизни янада жипслаштириш йўлидир; бу йўл—партиянинг ишчилар синфи билан, бутун совет халқи билан алоқаларини ҳар томонлама мустаҳкамлаш йўлидир.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

КОММУНИСТ—ЖАНГОВАР КУРАШЧИ

Халқ бахт-саодати учун, инсониятнинг ёрқин келажаги бўлган коммунизм учун курашаётган, ишлаётган ва яшаётган коммунист қалбида она-Ватанга, эл-юртга, она заминга меҳр-муҳаббат ҳамиша тўлиб-тошиб турибди. Матонат ва меҳрибонлик, шиддат ва сабр, эътиқод ва ғайрат, масъулият ва ишчанлик, одамгарчилик ва ҳалоллик сингари жуда кўп олижаноб фазилатлар коммунист тимсолида мужассамдир. Партия аъзосининг, коммунистнинг энг олий намунаси доҳиймиз ва дарғамиз Владимир Ильич Ленининдир. Улуғ партиямизнинг камарбастаси бўлган ҳар бир ишчи, деҳқон, зиёли, ҳар бир меҳнаткаш буюк Ленин сингари курашишга, буюк йўлбошчимиз ва устозимиз сингари яшашга ҳаракат қилади, интилади, Ленин авлодига мансуб бўлган буюк инқилобчилар ва курашчиларнинг ибрати ҳамиша намуна бўлиб қолаверади.

Ўн тўрт миллионли коммунистлар армияси, бутун халқимиз партиямизнинг XXIV съезди қарорларини чуқур ўрганиб, амалга оширишга отланмоқда. Ҳар бир коммунист, ҳар бир меҳнаткаш партиямизнинг улуғ анжумани ишлаб чиққан тараққиёт режаларини, мамлакатимизни янада гуллаб-яшнатишнинг улуғвор режаларини ўз режаси, ўз юмуши, ҳаётининг мазмуни деб билмоқда.

Марказий Комитет Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев съездда КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладини қилди. Докладда коммунистик қурилишнинг туб проблемалари ижодий ишлаб чиқилди, ҳисобот даврида бўлиб ўтган энг муҳим воқеалар чуқур таҳлил этиб берилди. КПССнинг XXIII съездидан кейин партия ва мамлакат босиб ўтган шонли йўл якунланди, келгуси вазифалар аниқ белгилаб берилди.

Ўзбекистон коммунистлари ҳам ўртоқ Л. И. Брежнев докладида баён этилган назарий ва сиёсий хулосаларни батамом маъқулламоқдалар. Партия халқнинг эзгу манфаатларини ва дилидаги орзуларини, ноёб умидлари ва истакларини ифодалайди. Партия халқнинг жону дили, ақл-идроки, ор-номуси ва виждонидир. Партия белгилаб берган планлар халқ планларидир. Шу боисдан ҳам ҳар бир коммунист, ҳар бир меҳнаткаш партиямизнинг XXIV съездида ишлаб чиқилган планларни амалга оширишни ўзининг виждон амри, инсоний бурчи деб билмоқда.

Ўзбекистон Коммунистик партияси КПССнинг XXIV съездига сафлари янада маҳкам жипслашган, сон жиҳатидан кўпайган, ғоявий ва ташкилий жиҳатдан яна ҳам кўпроқ чиниққан ҳолда, раҳбарликнинг янги тажрибаси билан бойиб келди. Ўзбекистон Компартияси ҳам КПССнинг барча отрядлари сингари ташкилотчилик иши ва сиёсий иш услубини ҳамда методларини ҳормай-толмай такомиллаштирмоқда, коммунистларнинг, республикадаги барча меҳнаткашларнинг куч-ғайратини коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш учун олиб борилаётган умумхалқ курашига тағин ҳам кўпроқ ҳисса қўшишга йўллаб турибди.

Республика партия ташкилотининг XVII съездидан кейин ўтган давр мобайнида КПСС сафига 93 минг киши қабул қилинди, эндиликда республика партия ташкилоти 432 минг нафар коммунистни бирлаштириб турибди. КПСС сафига қабул қилинганлар орасида ишчилар синфининг вакиллари йил сайин кўпаймоқда. Партия сафи янги муносиб кишилар билан тўлдирилганлиги бошланғич партия ташкилотларининг активлигини ва жанговарлигини оширмоқда. Улар партия сиёсатини қатъият билан ўтказиб келмоқдалар, партия қарорларини фидокорлик билан амалга оширмоқдалар, хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма жабҳаларида етакчи бўлмоқдалар, ижтимоий-сиёсий ҳаётда актив қатнашмоқдалар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев партия XXIV съездида қилган ҳисобот докладида таъкидлаб ўтганидек, партиямизнинг кучи коммунистларнинг ғоявийлиги, активлиги ва фидокорлигидадир. Партия халқни буюк яратувчилик вазифаларига бошлаб бормоқда. Ҳар бир коммунист қанчалик юксак ғоявий ва ахлоқий фазилатларга эга бўлса, партиянинг маънавий обрўси шунча юқори бўлади.

Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XVIII съездида кўрсатиб ўтилганидек, баъзи партия ташкилотларида партияга қабул қилишда камчиликларга ва ҳатто хатоларга йўл қўйилган эди. Партия сафига кираётганларга талабчанликни сусайтирган ёки КПСС сафига қабул қилишни тўхтатиб қўйган айрим партия комитетларининг камчиликларини Марказий Комитет тузатди. Партиянинг актив жангчилари, чинакам большевик-ленинчилар билан бир қаторда пассив бўлиб юрган, бепарволик қилаётган, ўз корхонаси, хўжалиги ва муассасасининг ижтимоий ва ишлаб чиқариш ҳаётида намуна бўлмаётган коммунистлар ҳали ҳам бор. «Башарти сен коммунист экансан, сенинг вазифанг қийинчиликлар олдида чекиниш, қолоқ кайфиятларга берилиш эмас, балки партиянинг онгли ва актив курашчиси бўлишдан иборат», — деб уқтирди Леонид Ильич Брежнев съезддаги ҳисобот докладида.

КПСС ўз аъзоларининг юксак ғоявийлиги, активлиги, фидокорлиги билан кучлидир. Партия пассивликни, бепарволикни, сиёсатга бефарқ қарашни рад этади. Ҳар бир коммунист онгли, сиёсий жангчи бўлмоғи, ҳар доим ва ҳамма жойда Ленин партияси аъзоси деган юксак номга муносиб бўлиши лозим. Съезд иродаси, партия иродаси ана шундай. Улуғ Ленин партиясига аъзо бўлишдек катта бахтга муяссар бўлган ҳар бир коммунист партия ўз зиммасига юклаган ҳамма улуғ ва қутлуғ вазифаларни шараф билан адо этади.

КОММУНИСТ Камол Муҳиддинов пойтахтимиздаги «Компрессор» заводида чорак асрдан бери ишлайди. У меҳнатда ва жамоат топшириқларини бажаришда доимо касбдошларига ўрнак бўлаётир. У жонажон партиямизнинг XXIV съезди шарафига олган социалистик мажбуриятини муддатидан аввал бажарди. Суратда: токарь Қ. Муҳиддинов иш устида.

И. Глауберзон фотоси.

КПСС XXIV СЪЕЗДИ ДИРЕКТИВАЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ ДОКЛАД НАШР ҚИЛИНДИ

Сиёсий адабиёт нашриёти «СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIV съезди Директивалари» тўғрисидаги докладни алоҳида китобча қилиб чиқарди. СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Кремль Съездлар саройида 1971 йил 6 апрелда шу тўғрида доклад қилган эди. Брошюрада А. Н. Косигиннинг 8 апрелда сўзлаган якунловчи нутқи ҳам босилган.

Брошюра кўп нусхада чоп этилди. (ТАСС).

СЎЗ—КОММУНИСТЛАРГА

БАХТ

ЛЕНИН партиясининг аъзоси бўлишдан кўра юксак шараф, катта бахт борми! Сиёсий мактабда ўтилган мавзулар бўйича конспектим бор. Уни варақлаб ўтириб, ўртоқ Л. И. Брежневнинг ушбу сўзларига кўзим тушди:

«Коммунист деган ном зиммамизга кўп ишларни юклайди. Коммунистларда битта имтиёздан бошқа ҳеч қандай имтиёз йўқ. Бу имтиёз шуки, улар ўзларининг куч ва ғайратларини умумий ишга бошқалардан кўра кўпроқ сарфлашлари, шу ишнинг тантанаси учун бошқалардан кўра яхшироқ курашишлари ва меҳнат қилишлари керак. Коммунистларнинг битта ҳуқуқдан бошқа ҳеч қандай алоҳида ҳуқуқлари йўқ. Бу ҳуқуқ шуки, улар ҳамиша олдинги сафда бўлишлари, ҳамиша энг қийин жойда бўлишлари керак».

Коллектив хўжалик ишлаб чиқаришининг қайси бир соҳасини олманг, унда коммунистлар етакчи ва ташаббускор бўлаётирлар. Пахта етиштириш бўйича беш йиллик план тўрт йилда бажарилишида, юбилей йилида 1347 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 41 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарилишида коммунистлар зўр ташкилотчилик, қайноқ фаолият ва шахсий ташаббус кўрсатдилар.

Тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида пахта ҳосилдорлигини колхозимиз бўйича 45 центнерга, бригадамизда эса 50 центнерга етказиш, ҳосилнинг 80 процентини машинада териш мажбуриятини олдик. Колхоз партия ташкилоти асосий эътиборни янги беш йилликда янада юксак марраларни эгаллашга қаратмоқда.

Ўғилжон НУРИЛЛАЕВА,
Қўшкўпир районидаги «Тошкент» колхозининг бригада бошлиғи.

МЕҲНАТ БАҲОРИ

НАМАНГАН шойи тўқиш фабрикаси, унинг кўли гул чеварлари ҳақида эшитган бўлсангиз керак. Ҳозир фабрикамизнинг товусдек товланувчи атласи машҳур бўлиб кетди.

Саккизинчи беш йиллик фабрикамиз коллективи учун ҳам зафарларга тўлиқ, баракали йил бўлди. Биз беш йил мобайнида пландан ташқари 543 минг метр шойи тўқиб чиқардик. Маҳсулот реализация қилиш плани ҳам ортиғи билан бажарилди. Мажбуриятдан ташқари 918 минг метр материал сотилди. Ўтган беш йилликда фабрикамиз ҳаётида кўпгина янгиликлар содир бўлди. Корхонамизнинг замонавий ускуналар билан жиҳозланиши, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми анча ўсганлиги ва иш жойининг кенгайтирилганлиги ана шулар жумласидандир. Шойи матоларга бўлган талабнинг ортиб бораётганини ҳисобга олиб, Енгил саноат министрлиги коллегиясига Наманганда янги шойи тўқиш фабрикаси қуриш юзасидан киритган таклифимиз маъқулланди. Ҳозир шаҳримизда ана шу янги корхона қурилиши жадаллик билан олиб бориляпти.

Ҳалима АСҚАРОВА,
Наманган шойи тўқиш фабрикасининг ишчиси.

ТАЪЗИМ

МОСКВАГА кетар чоғимда дўстларим мени ҳаяжон билан кузатиб қолдилар. Улар мендан чўлда бўлаётган катта ўзгаришлар тўғрисида гапириб беришни илтимос қилдилар. Ҳа, ҳозирги Мирзачўл ҳақида қанча гапирсанг ҳам оз. Қаҳрамон совет кишилари нималарга қодир эканлигини шу чўл мисолида ҳам яққол кўриш мумкин

Улуғ доҳиймиз Ленин нигоҳи тушган Мирзачўл тобора гўзал ўлкага, мўл-кўлчилик диёрига айланиб бормоқда. Ҳозир бу чўлда баҳор ўз сепини ёзди. Биз баҳор билан улуғ партиямизнинг тарихий съездини кутиб олдик.

Область партия ташкилоти юксак ишонч билдириб, мени КПСС XXIV съездига делегат қилиб сайлади. Мен Москвада, жонажон партиямизнинг улкан анжуманидан олган таассуротларимни сўз билан ифодалай олмайман. Биз чўлқуварларга тинмай ғамхўрлик қилаётган жонажон партиямизга чексиз миннатдорчилигимни яна бир бор айтаман. Эндиликда съезд қарорларини бажариш учун жон куйдириб ишлаймиз.

Инобат ОХУНОВА,
Ильич районидаги Герман Титов номли совхознинг механизациялашган бригада бошлиғи.

ХАЛҚ ИШОНЧИ

ПАРТИЯ XXIV съезди тарихий қарорларини амалга оширишга киришаётган колхозимиз аъзолари пахтачилик ва бошқа қишлоқ хўжалик тармоқларини механизациялаштиришга алоҳида эътибор бермоқдалар.

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIV съезди Директиваларида қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг аниқ йўл-йўриқлари белгиланган. Биз пахтани қанча кўп етиштирсак, колхозимиз даромади шунча ошади. Экономика ва маданият ривожланади. Буни колхозимиз мисолида ҳам кўрса бўлади.

Область партия конференциясида мени КПСС XXIV съездига делегат қилиб сайлашди. Бу ишончни—халқ ишончи, коммунистлар ишончи деб биламан.

Тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида 1280 гектар майдонга чигит экиб, гектаридан 40 центнердан ҳосил кўтариб, давлатга 5120 тонна «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини олганмиз. Далада мажбуриятга яраша иш қилинмоқда.

Ойим КАМОЛОВА,
Амударё районидаги Крупская номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ГАЙАНАЛИК МЕҲМОНЛАР ЎЗБЕКИСТОНДА

КПССнинг XXIV съездида қатнашган Гайана Халқ прогрессив партиясининг делегацияси Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибди. Делегация составида партия Бош Кенгаши ижроия кенгашининг аъзоси Ранжи Чандисингх билан партия Бош Кенгашининг аъзоси Клинтон Коллимур бор.

13 апрелда делегация Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди. Дўстона суҳбатда ленинча миллий сиёсатни амалга ошириш асосида республикада рўй берган ўзгаришлар тўғрисида, Ўзбекистон партия ташкилотининг фаолияти ҳақида меҳмонларга гапириб берилди. Гайаналик меҳмонлар Мирзачўлга жўнаб кетишди. Улар янги ерларни ўзлаштирувчилар билан учрашадилар, уларнинг ирригация қурилишида, пахтачиликни комплекс механизациялашни амалга оширишда эришган ютуқлари билан танишадилар.

(ЎзТАГ).

ЧОРВАДОРЛАРНИНГ МУҲИМ ВАЗИФАЛАРИ

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

◆ ◆

Республика чорвадорлари чорва қишловини нобудгарчиликка йўл қўймай муваффақиятли якунладилар. Ҳозирги вақтда энг масъулиятли давр: фермаларда қўзилатиш, чорва молларни ёзги яйловларга олиб чиқишга тайёргарлик даври бошланди.

Республика чорвадорлари КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олиш учун мусобақа бошлаб, тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки ойлариданоқ яхши натижаларни қўлга киритмоқдалар. Чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш квартал плани муваффақиятли равишда тўла ва ошириб бажарилди. Планга қўшимча равишда 14,6 минг тонна гўшт, 17,4 минг тонна сут, 48,8 миллион дона тухум тайёрланди ва давлатга сотилди.

Республикамиз колхозлари ва совхозларида қорамоллар, чўчқалар, қўй ва эчкилар, паррандалар сони ўтган йилдагига қараганда кўпайди. Чорвачиликнинг маҳсулдорлиги ортди.

Кўпгина хўжаликларда чорва моллар туёғини кўпайтириш ишлари яхшиланди, ўтган йилдагига нисбатан 7,1 минг бош бузоқ, 28,2 мингта чўчқа боласи кўп олинди.

Илғор чорвачилик коллективлари гўштга топшириладиган чорванинг вазнини оширишда юксак кўрсаткичларга эришдилар. Фарғона областида қорамолларнинг ўртача вазни 339 килограммдан, Тошкент областида 322 килограммдан, Сирдарё областида 330 килограммдан, Наманган областида 320 килограммдан, Хоразм областида 348 килограммдан реализация қилинмоқда.

Лекин аҳвол ҳамма жойда ҳам ана шундай деб бўлмайди. Қашқадарё областида гўштга топширилаётган ҳар бош қорамолнинг ўртача вазни—251 килограммга, Сурхондарё областида—265, Бухоро областида — 268, Қорақалпоғистон АССРда 274 килограммга тўғри келмоқда.

Чорвачиликни ривожлантиришда кўпгина хўжаликларда бошқа катта камчиликлар ҳам бор. Фарғона, Конимех, Пахтакор районларининг колхоз ва совхозлари гўшт тайёрлаш квартал планларини; Янгиер, Шеробод ва Мўйноқ районларининг колхоз ва совхозлари сут тайёрлаш квартал планларини; Калинин ва Когон районларининг колхоз ва совхозлари эса тухум тайёрлаш квартал планларини бажара олмадилар.

Наманган ва Самарқанд областларининг хўжаликларида товуқлардан тухум олиш, Фарғона, Наманган ва Андижон областларида эса сигирларнинг туёғи камайиб кетди.

Асосий сабаб шундаки, чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлашга ҳамон етарли эътибор берилмаяпти. Бу хато 1971 йилда ҳам такрорланмоқда.

Сирдарё, Фарғона, Самарқанд, Хоразм областлари ва Қорақалпоғистон АССРнинг колхозлари ва совхозларида озуқа экинларини экиш суст суръатлар билан олиб бориляпти. Маккажўхори ва лавлагини аралаштириб экиш ҳисобига озуқа етиштиришни кўпайтириш имкониятларидан фойдаланилмаётир. Ўтган йилларда экилган бедаларни парвариш қилиш соҳасида белгиланган тадбирлар қониқарсиз амалга оширилмоқда. Бедапояларни суғоришни ташкил этган хўжаликлар уни ўриб олишга ҳозирнинг ўзидаёқ киришдилар ва озуқа запасини шу кунлардаёқ тўлдириб олдилар. Ана шулар ҳисобига чорвачилик маҳсулдорлигини оширдилар. Бироқ кўпгина хўжаликлар кўп йиллик ўтларни парвариш қилишга ҳалигача киришган эмаслар, бедапояларни суғормаётирлар.

Тўққизинчи беш йилликда республика чорвадорлари олдида давлатга ўтган беш йилликдагига нисбатан кўпроқ гўшт, сут, тухум ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етказиб беришдан иборат катта вазифалар турибди. Бу вазифаларни бажариш учун шу яқин фурсат ичида озуқа экинларини экишни тамомлаш ва ҳамма жойда бедани суғоришга киришиш даркор. Барча колхоз ва совхозларда чорва туёғини кўпайтиришни, чорвани ўстириш, яйловларга олиб чиқиш ва боқишни яхшилаш, гўштга топшириладиган қорамолларнинг ўртача вазнини 350—360 килограммга, чўчқаларнинг ўртача вазнини 110—120 килограммга, қўй ва эчкиларнинг ўртача вазнини 45—50 килограммга етказиш борасидаги ишларни ташкил этиш керак.

Соғин сигирларни асраш, парвариш қилиш ва боқишни яхшилаш йўли билан сут етиштиришни кескин равишда кўпайтиришга эришилсин.

«Узптицепром» корхоналаридан жўжаларни ўз вақтида олиш ва уларни яхши парвариш қилиш йўли билан паррандачилик фермаларини йириклаштириш чоралари кўрилмоғи керак.

Қўзилатиш кампанияси қизиб кетди. Қўзиларни, айниқса, урғочи қўзиларни боқиш учун қолдириш ва уларни сақлаб қолишга жуда катта эътибор берилмоғи зарур.

Республика чорвадорлари жуда катта резервларга эгадирлар. Вазифа шундан иборатки, бу резервларни қидириб топишимиз, КПСС XXIV съезди белгилаб берган режаларни амалга оширишда улардан бутун чоралар билан фойдаланмоғимиз керак.

XXIV съезд партиямизни, бутун совет халқини аниқ сиёсий йўл билан, келгуси даврнинг сиёсий программаси билан қуроллантирди.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

ЛЕНИНЧА ИШЛАЙЛИК,

НАМАНГАНДАГИ шойи ва костюмбоп газламалар комбинатининг йигирув цехида коммунист А. Аҳмедовнинг ишлаётганига ҳали кўп вақт бўлганича йўқ. Лекин, у доимо меҳнатда бошқаларга шахсий намуна кўрсатиб, смена топшириқларини 130-140 процент қилиб бажармоқда.

А. Тўраев фотоси.

КПСС XXIV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ЭКСКАВАТОР МАШИНИСТИ

Қишин-ёзин ҳайқириб оқадиган Норининг ўнг соҳили эрта тонгданоқ катта сайилгоҳга айланди. Карнай-сурнайлар навоси акс-садо берар, Учқўрғон ГЭСи гулдирашига қўшилиб кетарди.

... Митингни бошқариб бораётган раҳбар бу улкан иншоотга биринчи «кетмон» уриш шарафига 4-қурилиш-монтаж бошқармасининг экскаваторчиси Мусахон Холиқов муяссар бўлганлигини айтди.

Митингга йиғилганлар орасидан қорачадан келган, чўзинчоқ юзли, серҳаракат йигит чиқди. Дарё лабидаги кўкка «қўл» узатиб турган азамат машинага қараб юрди. Экскаватор гулдираганича икки кичкина байроқ қадалган томонга ўрмалади. Пўлат симлар ҳаракатга келди. Азамат «кетмон» шағал аралашган тупроққа зарб билан урилди.

Мусахоннинг машинаси қаторига бирин-кетин бошқа экскаваторлар ҳам келиб қўшилди. Ҳа, йигитнинг шунчалик обрў-эътибор топишида, область экскаваторчилари ичида энг олдин канал ўзани учун «кетмон» уриш бахтига сазовор бўлишида гап бор.

...1959 йилда Уйчи районидаги 11-мактабни тамомлаган Мусахон ўзи туғилиб ўсган Свердлов номли колхозда қолди. Техникага ҳавасмандлиги уни механизаторликка етаклади. Икки йилга яқин механизатор бўлиб ишлади. Лекин техникани яхшироқ эгаллаш, у билан тиллашиш, ўз измингга тўла-тўкис юритишинг учун керакли билимга эга бўлиш ҳам талаб қилинади. Мусахон шу мақсадда Попдаги 11 ойлик механизация мактабининг экскаватор машинистлиги бўлимига ўқишга кирди. Мактабни битиргач, Наманагандаги 5-қурилиш-монтаж бошқармасида экскаватор машинисти Алексей Петрович Артёмовга шогирд тушди.

Алексей Петрович хушкўнгил, ўз билганини ёшлардан аямайдиган, техникани жон-дилдан севадиган киши эди, Заррача ҳам нуқсон бўлишини ёқтирмас, барча механизмлар бекаму кўст ишлагандагина экскаваторни юргизишга руҳсат берарди. Бошқаларни ҳам шунга даъват этарди. Мусахоннинг меҳнатсеварлиги, зийраклиги А. П. Артёмовга ёқиб қолди. 6 ой ичида уни моторнинг гуруллашидан экскаваторнинг бузуқ-тузуклигини ажратадиган малакали машинист этиб тайёрлади. Мусахон мустақил ишлашга ўтди.

Энди уни ёш бўлса ҳам ишнинг кўзини биладиган машинистлар қатори мураккаб қурилишларга юбора бошладилар. Учқўрғондаги қатор сув иншоотларига бу йигитнинг ҳиссаси қўшилди. Норин дарёсининг Учқўрғон шаҳрини кесиб ўтган қисми қирғоқларини мустаҳкамлашда, бу ердаги тўғон қурилишида ишлади.

4-қурилиш-монтаж бошқармаси ташкил этилгач, уни ишга таклиф қилишди. Мусахоннинг «Э-652» маркали паҳлавон машинаси «Маданият» насос станцияси қурилишида наъра тортди. Экскаваторчиларга ўрнак бўлиб танилди.

Катта Андижон канали қурилиши Мусахон номини бундан ҳам машҳур қилди. Унинг тез ва соз ишлаши, сменанинг ҳар минутидан унумли фойдаланиб кўпроқ ҳажмда тупроқ ишларини бажаришдаги тажрибаси оммалаштирилди. Каналнинг бошқарма коллективи кучи билан битказилган 10,5 километрида маржон-маржон тери тўкилди

Область ҳаётидаги муҳим воқеа — Катта Наманган канали қурилишини Мусахон зўр қувонч билан кутиб олди. Қурилиш бошлангандан бери ўтган бир йилдан зиёд вақт ичида катта ишлар амалга оширилди. Ўтган йили бошқарма йиллик планни 118 процент бажарган бўлса, бунда Мусахон Холиқов меҳнатининг салмоқли ўрни бор. Каналнинг бошқармага қарашли 14 километрининг ҳар қаричи унга яхши таниш. Бу ерларда ёз жазирамасида ва қиш чилласи совуқларида ҳам экскаваторини арслондек наъра торттирди. Ёки 1970 йил мобайнида планда кўрсатилган 140 минг ўрнига 210 минг куб метрдан ортиқроқ ҳажмда тупроқ ишларини уддалади, йиллик планни эса 164 процент адо этди.

Меҳнатсевар йигитнинг фидокорона меҳнатлари муносиб баҳоланди. У ўтган йили «Шавкатли меҳнати учун» юбилей медали билан тақдирланди. Йилнинг учинчи кварталида Катта Наманган канали қурувчилари ўртасида уюштирилган социалистик мусобақада ғолиб чиққанлиги учун «Москвич-412» автомашинаси билан мукофотланди.

Наманган область коммунистлари оловқалб коммунист, меҳнатсевар ва моҳир машинист, Учқўрғон район партия комитетининг аъзоси Мусахон Холиқовга катта ҳурмат ва ишонч билдириб КПСС XXIV съездига делегат қилиб сайладилар.

О. ЖУМАНАЗАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МАСЪУЛИЯТ

ҲОЗИРГИ пайтда партия, бутун совет халқи муҳим сиёсий ҳужжат — КПСС XXIV съезди материалларини қунт билан ўрганмоқда, коммунистик қурилишнинг янги режаларини белгиламоқда. Совхозимиз коммунистлари халқ хўжалигини ривожлантиришнинг бу ғоят масъулиятли ва шарафли планларини амалга ошириш юзасидан зарур тадбирларни ишлаб чиқдилар.

Хўжалигимизда меҳнат қилаётган 170 дан ортиқ КПСС аъзосининг ҳар бири партия топшириғига эга. Улар топширилган вазифани партиявий масъулиятни ҳис этиб бажармоқдалар. Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, пешқадам механизатор П. Раҳмонов совхозда ободончилик ишларига бошчилик қиляпти. Унинг ташаббуси туфайли кейинги икки йилда 60 дан ортиқ хонадонда ҳовли тўйлари ўтказилди, новвойхона, шифохона, кино-театр, бир неча дала шийпонлари тикланди. Салкам 20 километр бўлимлараро йўллар асфальт қилинди, иккита темир-бетон кўприк қурилди. Бу ишларни бажаришда кекса коммунистлар, ёш партия аъзолари ҳам актив иштирок этдилар. Коммунист Т. Ризаев совхозда пахта-беда алмашлаб экиш иши қандай амалга оширилаётгани устидан назорат қилиб боради. Бу соҳада Т. Ажигелдиев, Э. Эргашевлар бошқараётган бўлимларнинг илғор тажрибаси кенг оммалаштирилмоқда.

Ўтган юбилей йилида совхозимиз коммунистлари пахтачиликни комплекс механизациялашда дадил қадам қўйдилар. Давлатга сотилган 16 минг тонна пахтанинг 10,6 минг тоннаси бункерлардан тўкилди. Биз съезд материалларини ўрганиб чиқиб, янги беш йиллик охирига бориб, ялпи пахта ҳосилининг 95 процентини машиналарда териб олишни мўлжаллаб қўйдик. Бу ишда ҳар бир коммунист ўзига юклатилган вазифани юксак эътиқод билан бажаради.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда ва давлатга пахта сотиш беш йиллик планини бажаришда эришилган катта муваффақиятлар учун совхозимиз Ленин ордени билан тақдирланди. Бу олий мукофот хўжалигимиз коммунистлари зиммасига катта масъулият юклайди. Биз барча коммунист, комсомол-ёшлар ва партиясиз меҳнаткашларни коммунистик қурилишнинг янги муҳим вазифаларини бажаришга тўла сафарбар этамиз ва тўққизинчи беш йиллик вазифаларини муваффақиятли бажариш учун бутун куч ва имкониятларимизни ишга соламиз.

З. РАҲМАТОВ,
Бухоро областидаги Ленин орденли Нарпай совхози партия комитетининг секретари.

КОММУНИСТ ВА ДАВР

«Каршистрой» бошқармаси бошлиғи, бошқарма партия комитетининг аъзоси, Қашқадарё область партия комитетининг бюро аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Ҳ. Шоғазатов мухбиримиз П. Гадоев билан бўлган суҳбатда Қарши даштида олиб борилаётган улкан ишлар тўғрисида қуйидагиларни гапириб берди.

— Қарши чўлини ўзлаштиришга партия ва ҳукуматимиз доимо ғамхўрлик қиляпти, кўплаб маблағ, материал ва механизмлар ажратилмоқда. Ҳабибулла Абдумажидович, даштнинг бугуни ва эртаси тўғрисида гапириб берсангиз.

1918 йил 17 майда доҳиймиз Владимир Ильич Ленин имзо чеккан «Туркистонда суғориш ишларига 50 миллион сўм пул ажратиш ва суғориш ишларини ташкил қилиш тўғрисида»ги тарихий Декрет ўлкамизда асрлар бўйи қақраб ётган даштларни ўзлаштириш ва бу майдонларда деҳқончиликни ривожлантириш ишини бошлаб берди. Ана шу Декретга асосан Мирзачўл, Далварзин ва Учқўрғон чўлларида суғориш ишлари амалга оширилди.

Кейинги йилларда 1 миллион гектар унумдор ерларни эгаллаб ётган Қарши чўлини ўзлаштириш борасида амалга оширилаётган тадбирлар ҳам ана шу катта ишларнинг давомидир. 1963 йилда Қарши даштини ўзлаштириш ва суғоришни амалга ошириш учун махсус «Каршистрой» бошқармаси ташкил этилди. Ҳозир бу бошқарма ихтиёрида 2 та трест ва 40 га яқин қурилиш-монтаж ташкилотлари бор.

Қарши чўлини ўзлаштиришга доир кейинги йилларда партия ва ҳукуматнинг бир неча қарорлари чиқди. 1970 йил 25 июнда эса КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети «Ўзбекистон ССРнинг Қарши чўлидаги ерларни суғориш ва ўзлаштириш ишларини жадаллаштириш тўғрисида» қарор қабул қилдилар. Бу қарорга биноан 1971—1975 йилларда даштда 630 миллион сўмлик капитал маблағлар ўзлаштирилади. Беш йиллик охирига бориб чўлда 100 минг тонна пахта етиштирилади. Яқин йилларда эса даштда 400 минг гектар ер суғорилиб, минг-минг тонна қимматбаҳо ингичка толали пахта етказиб берилади.

«Қарши даштида пахтачиликнинг янги катта районини ривожлантириш... ишлари давом эттирилсин» дейилади КПСС XXIV съезди Директиваларида. Тўққизинчи беш йилликда Қарши даштида салкам 100 минг гектар ер ўзлаштирилиб, оборотга киритилади.

— Бошқарма ташкил этилгандан буён 216 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилибди. 1971—1975 йиллар ичида эса 630 миллион сўмлик иш бажарилиши зарур. Бунинг учун қандай тадбирлар амалга ошириляпти?

Етти йил ичида 216 миллион сўмлик маблағ ўзлаштирилди. Беш йилда эса бундан уч баравардан зиёд капитал маблағлар ўзлаштирилиши лозим. Бу жуда катта вазифа. Бунинг учун, аввало моддий-техника базамизни кенгайтирмоқдамиз. Яқинда ремонт-механика заводи ишга солинди. Қаршида бетон ва темир-бетон буюмлар комбинати ишга туширилади. Шаҳрисабзда йирик шағал саралаш заводи қурилиши ниҳоясига етай деб қолди. Нишонда саноат базаси қурилди.

Ҳозир Қарши магистрал канали трассасида ва насос станцияси қурилишида замонавий қудратли механизмлар ишлатилаётир. Иттифоқимизнинг турли бурчакларидан қурилиш материаллари, керакли машиналар узлуксиз келиб турибди. «Уралгидромаш» заводи коллективи эса ноёб насосларни тайёрлаб жўнатмоқда.

1973 йил баҳорида магистрал канал орқали Амударё сувини даштга келтиришни мўлжаллаб турибмиз. Шу йилнинг ўзидаёқ 65 миллион сўмлик капитал маблағлар ишга солинади. Бу ўтган йилдагидан 18 миллион сўм кўпдир.

Бу улкан вазифаларни бажаришда бошқарма партия ташкилотларининг, коммунистларнинг зиммасидаги масъулият янада ортади.

— Бошқарма партия комитетининг аъзоси сифатида давлат планларининг бажарилиши ва кадрлар масаласи билан Сиз шуғулланар экансиз. Партком аъзоси, область партия комитетининг бюро аъзоси сифатида қандай фаолият кўрсатаётирсиз?

— Область партия комитетининг бюро мажлисларида кўпгина масалалар чўлни ўзлаштириш билан, чўлқуварлар ҳаёти, қурилиш ташкилотларини малакали мутахассислар, моддий-техника билан таъминлаш масалалари билан боғлиқ ҳолда муҳокама этилади. Қарши чўлини ўзлаштириш энг асосий вазифа бўлганлиги учун ҳам область партия ва совет ташкилотларининг асосий диққат-эътибори бу муҳим ишга қаратилмоқда. Обком бюроси ва бошқарма партия комитети мажлисларида қатнашар эканман, ўзимда катта масъулият сезаман. Коммунистларнинг юксак ишончи ҳар бир масалага, у ҳоҳ катта бўлсин, ҳоҳ кичик бўлсин, партия ва давлат манфаатлари нуқтаи назаридан ёндошишни талаб этади.

Тўғри, партия комитети билан маъмуриятнинг иш усуллари бошқа-бошқа бўлса-да, уларнинг вазифаси битта. Бу йил ўтган йилга қараганда 18 миллион сўмлик кўп ишни бажаришимиз керак. Бу жуда катта куч-ғайратни талаб этади. Бошқарма раҳбарлари ҳам, партком ҳам ана шу вазифаларни амалга ошириш учун реал планларга эга.

Кадрлар масаласига келганимизда, ҳали ҳам кўпгина участкаларда малакали кадрларга муҳтожмиз. Ишчиларни, мутахассисларни раҳбарлик лавозимларига дадил кўтаряпмиз. Чўлни ўзлаштириш бошланганда биринчилар қатори келган Санжар Ҳамзаев оддий ишчидан мастерликка кўтарилди. Тошкент политехника институтининг сиртқи бўлимига ўқишга кирди. Дўстлик шаҳарчаси қурилишига биринчи ғиштни қўйган бу чўлқувар йигит ҳозир қурилиш-монтаж бошқармасида бош инженер. Неъмат Шукуров прораб бўлиб ишга келган эди. Ҳозир 8-қурилиш-монтаж бошқармасига бошчилик қиляпти. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

— Мусобақани ташкил этиш, техника тараққиёти, меҳнат унумдорлигини ошириш учун қандай тадбирлар амалга оширилмоқда?

— Бошқарма партия ташкилоти ва бирлашган касаба союз комитети қурилиш ташкилотлари, корхоналар ўртасида социалистик мусобақани тобора авж олдирмоқда. Бошқарма маъмурияти ҳам мусобақанинг сафарбарлик кучига, унинг қудратига катта эътибор беряпти. Мусобақаларнинг расмий бўлиб қолмаслиги, унда ҳамманинг иштирок этишига ҳаракат қилиняпти. Бошқармадаги ҳар бир механизатор, шофер, қурувчи ва бошқа касбдаги ишчилар шахсий мажбуриятлар олган. Қурилиш ташкилотлари ўртасида 3 та кўчма Қизил байроқ таъсис этилган. Ҳар кварталда мусобақа якунланиб, кўчма Қизил байроқни қўлга киритган пешқадамларга пул мукофоти қўшиб берилади.

Ҳозир даштдаги қурилиш иншоотларида 250 от кучига эга бўлган экскаваторлар, 60 тонна юк кўтара оладиган кранлар ишлатилаётир.

— Сиз раҳбарнинг тарбиячилик ролига қандай қарайсиз?

— Ҳозирги даврда ишлаб чиқаришга раҳбарлик қилиш мураккаблашиб боряпти. КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1969 йил) Пленуми кадрларга нисбатан талабчанликни янада оширди. Ўз навбатида раҳбар ходимларга нисбатан ҳам талабчанлик ошди. Ҳаётдан орқада қолмаслик учун ҳар бир раҳбар изланиши, ўқиб-ўрганиши, ўз устида тинмай ишлаши лозим.

Бошлиқ, менимча айни вақтда тарбиячи ҳамдир. Шунинг учун Карл Маркс таъбири билан айтганда, тарбиячининг ўзи тарбияланган бўлиши керак. Ҳар бир ишчининг характерига, иш хусусиятига қараб муомала қила билишнинг ўзини ҳам раҳбарлик санъатининг бир кўриниши деб биламан. Бошлиқ ходимларни ишдан бўшатиб, ишга олувчи эмас, уни тарбияловчи, камолот пиллапояларидан етакловчи, топширилган иш учун унда масъулият ҳиссини тарбияловчи ҳамдир.

ПАРТИЯ ЙЎЛБОШЧИМИЗ

З. ЕСЕНБОЕВ.

Завқ ва шавққа тўла, буюк яратувчилик ғайрат-шижоати жўш урган шу ажойиб унутилмас кунларда бутун мамлакат партиямиз XXIV съездининг илҳомбахш жозибадор таъсири билан яшамоқда. Съезднинг тарихий ҳужжатлари, қарорлари ва Директивалари коммунизм асрининг буюк ҳужжати, эркин меҳнат ва эркин инсон шаънига, порлоқ келажагимиз шаънига айтилган қудратли гимн бўлиб, марксизм-ленинизм ғояларининг зўр тантанасини куйловчи мўъжизакор симфония бўлиб янгради. Съезд КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладини, сиёсий йўли ва амалий фаолиятини тўла-тўкис маъқуллади, партиямизни, бутун совет халқини аниқ сиёсий йўл билан, келгуси даврнинг амалий программаси билан қуроллантирди, улуғ ленинчи партиямиз генийсини, ирода бирлиги ва монолит жипслигини бутун дунёга намойиш қилди.

Мамлакатимиз коммунистларининг буюк анжуманида жаҳоннинг 91 мамлакатидан коммунистик, миллий демократик ва сўл социалистик партияларнинг 102 делегацияси қатнашди. Планетамиздаги революцион, озодлик ва прогрессив кучларнинг бу қадар ваколатли анжумани тарихда ҳали ҳеч қачон йиғилмаган эди, илмий социализмнинг шу вақтгача дунёда бўлиб ўтган ҳамма йиғинлари бунчалик таъсирли, файзли ва обрўли, бунчалик катта ва ваколатли бўлмаганди, КПСС Марказий Комитети бу съездда ўз фаолияти ҳақида фақат совет коммунистлари, совет кишилари олдида эмас, шу билан бирга барча коммунистик партиялар ва ишчилар ҳаракати олдида, жаҳон пролетариати ва ер юзидаги барча меҳнаткашлар олдида ҳисоб берди. Шунинг учун ҳам ўн кун мобайнида азиз ватандошларимиз, чет эллик дўстларимиз ва бутун прогрессив инсоният — ер куррасидаги ҳамма софдил кишилар партиямиз, мамлакатимиз ҳаётида, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати тарихида ғоят катта ўрин тутадиган, коммунизм учун қаҳрамонона курашнинг зафарли йилномасига энг муҳим воқеа бўлиб кирадиган бу тарихий съезднинг ишини зўр қизиқиш билан кузатиб турдилар.

Бутун дунёнинг нигоҳи, диққат-эътибори ўн кун мобайнида жонажон Москвага, Кремлга қаратилди. Съездлар саройининг муҳташам гумбазлари остида янграган гулдурос давомли қарсаклар партиямиз шаънига берилган қудратли салют бўлди. Бу салют Ленин партияси, бутун совет халқи қилаётган ишларнинг жаҳоншумул аҳамиятини улуғлади, партиямиз сиёсати, унинг жаҳон коммунистик ҳаракатидаги марксча-ленинча принципиал йўли ниҳоятда тўғрилигидан далолат берди. Делегатлар ўн кун мобайнида Марказий Комитетнинг ҳисоботини, келгуси беш йилликка мўлжалланган Директивалар лойиҳаси тўғрисидаги докладни ишчанлик билан муҳокама қилдилар, қимматли таклифлар айтдилар, съезд делегатларининг овози бутун совет халқининг овози билан ҳамоҳанг бўлиб янгради. Чет эл коммунистик ва ишчи партияларининг вакиллари съезд минбаридан туриб ҳамма қитъаларда содир бўлаётган революцион жанглар манзарасини тасвирлаб бердилар, бирдамлик, қардошлик ва интернационал туйғуларини изҳор этдилар.

Уругвай Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Р. Арисменди съездда сўзлаган нутқида айтдики, бутун жаҳон аҳли сизнинг съездингиздан кўп нарсаларни кутмоқда. Съездингиз ишчилар синфи оммасининг ва ўз озодлиги учун курашаётган халқларнинг умид учқунларини аланга олдирмоқда. Съездингиз душманларимизни ғазаблантирмоқда ва таҳликага солмоқда, чунки улар Совет Иттифоқи, социалистик лагерь, ишчилар ва озодлик ҳаракати ўзининг улуғ тарихий фаолиятидаги янги, тағин ҳам юксак босқичга кўтарилаётганлигини пайқамоқдалар.

Марксизм-ленинизм байроғига, ўзининг интернационал бурчига содиқ бўлган партиямиз халқаро коммунистик ҳаракатнинг олдинги сафида бормоқда. Партиямизнинг ленинча донишмандлиги, ички ва ташқи сиёсатни донолик билан олиб бораётганлиги фақат мамлакатимиз тараққиётигагина эмас, шу билан бирга жаҳондаги воқеаларнинг бутун боришига ҳам ғоят зўр таъсир кўрсатмоқда. Партиямиз съездида барча социалистик мамлакатлар билан, бутун дунё коммунистлари билан, империализмга қарши барча курашчилар билан қизғин, большевистик интернационал бирдамлик ҳукм сурди, марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми ғоялари тантана қилди. Съезд ишида улуғ Ленин руҳи яшади, унинг башорати, илмий жиҳатдан асосланган юксак орзулари, доҳиёна идеялари ва олижаноб идеаллари тантана қилди, съезд ишида партиямизда ва мамлакатимизда мустаҳкам қарор топган ишчанлик, ўртоқларча ҳамжиҳатлик, одамларга ғамхўрлик ва шу билан бирга юксак талабчанлик, принципиаллик ва масъулиятни сезиш туйғуси равшан сезилиб турди.

КПСС Марказий Комитетининг XXIV съездга ҳисобот доклади ленинчи партиямиз коллектив ақл-заковатининг тимсоли, ижодий марксизм-ленинизмнинг жанговар ҳужжати, Марказий Комитет томонидан олиб борилган жуда катта ташкилий ва сиёсий ишларнинг маҳсулидир. Тўққизинчи беш йиллик план — Совет Иттифоқининг капиталистик дунёга тинч иқтисодий мусобақа қилиш ҳақидаги таклифидир, инсон генийсининг XXIV съезд қанотлантирган буюк парвозидир.

Марказий Комитетнинг ҳисоботи, съезднинг қарорлари, съезд Директивалари тоғлар, денгизлар ва океанлар оша «Интервидение» ва «Евровидение» тармоқлари орқали бутун дунёга тарқалди, элдан элга, тилдан-тилга, дилдан-дилга ўтиб, миллионлар қалбидан чуқур жой олди. Чет эл матбуоти — барча қитъалардаги газеталар, жаҳоннинг энг йирик радио ва телевизион станциялари ҳали ҳам съезд материалларини баён этишни ва шарҳлашни давом эттирмоқдалар. XXIII съезднинг Директивалари асосий иқтисодий кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли бажарилганлиги, умуман саккизинчи беш йиллик бундан олдинги беш йилликка нисбатан анча юксакроқ натижалар берганлиги бутун дунёни ҳайратда қолдирди, совет кишиларининг қалбини ўз жонажон партияси учун бениҳоя қувонч ва ифтихор туйғулари билан, мислсиз жўшқин ғайрат билан тўлдирди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев уқтириб ўтганидек, партиямиз ўзининг XXIV съездига куч ва ғайратга тўлган, янги тажриба билан бойиган ва яхлит бўлиб жипслашган ҳолда, эришилган муваффақиятларининг бутун аҳамиятини ва миқёсини яхши англаган, ўз кучига ва олға томон янада ривожланишнинг мўлжаллаб қўйилган истиқболлари тўғрилигига ишончи комил бўлган ҳолда келди. **«Съездга якун ясаб,** — деди ўртоқ Л. И. Брежнев, — **катта иш қилинди, унинг ҳужжатларида, делегатларнинг нутқларида партиямизнинг жуда катта ва кўп қиррали тажрибаси, унинг коллектив заковати муносиб равишда ифодаланди, деб тўла асос билан айта оламиз. Съезд қарорлари ва ҳужжатлари ҳали узоқ вақтгача партия билан халқнинг ғоявий-назарий ҳаёти марказида туради. Коммунистларимиз, барча совет кишилари улардан илҳом олади; съезд қарорлари улар учун ҳаракатнинг ишончли дастури бўлиб хизмат қилади».**

Партия! Нақадар ҳаяжонли сўз бу! Шу биргина сўзда бир жаҳон мазмун. Қалбимизнинг акс садоси бу сўз!

Партия десак, аввало доҳий Ленин сиймоси кўз ўнгимизда гавдаланади. Партиядан Ленинни, Лениндан партияни ажратиб бўлмайди. Владимир Маяковский айтганидек:

Партия ва Ленин
қондош-эгизак.
Она тарих учун
қай бири қиммат!

Ленинни англаймиз,
партия десак,
Ленин деганимиз —
Партия демак!

Жаҳон тарихининг янги даврини бошлаш бахти Ленин партиясига насиб бўлганлиги билан фахрланамиз. Ленин партияси — давримизнинг ақл-идроки, шон-шарафи, ор-номуси ва виждонидир, халқимизни янги ғалабаларга етакловчи, илҳомлантирувчи, буюк тарихий ижодий ишларга отлантирувчи улуғ ташкилотчи ва раҳбар кучдир. Жонажон партиямиз Ленин васиятларига содиқ бўлиб, давлат кемамизни барча бўронлар ва довуллардан омон-эсон олиб ўтди, социалистик қурилишнинг илгари сира кўрилмаган йўлларидан бошлаб бориб, мамлакатимизни коммунистик қурилишнинг юксак чўққиларига олиб чиқди. Эндиликда Совет Ватани қудратли кема сингари баҳодирона кўкси билан тўлқинларни кесиб ўтиб, ҳамма тўсиқларни бартараф этиб, коммунизмнинг нурли чўққилари сари ғолибона илгарилаб бормоқда, марксизм-ленинизмнинг ёрқин нури билан порлоқ келажагимиз йўлини чароғон қилмоқда. Бу қудратли кеманинг синалган забардаст дарғаси Совет Иттифоқи Коммунистик партиясидир.

Партия 1917 йил октябрида ишчи-деҳқон оммасини капитализмни штурм қилишга бошлаб борганда унинг сафларида фақат 240 минг ботир революционерлар бор эди. Эндиликда партиямиз ўсиб, 14 миллион 455 минг 321 аъзо ва кандидатни бирлаштирган бир мақсад ва бир маслакдаги қудратли сиёсий армияга, улуғ

ЛЕНИНЧА ЯШАЙЛИК!

ҚАҲРАМОНЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛАМИЗ

МУРОДИГА ЕТГАНЛАР

ОЧЕРК

Мирзачўлга кенг жабҳада юриш бошланган кезлари Иса ака ҳам кўплар қатори ўз оиласи билан Сирдарёга кўчиб келди. Пахтачилик Иса ака учун янгилик эди. Чунки, у Фориш районидаги Ленин номли колхознинг ғаллачилик бригадасида ишларди.

Дастлабки давр Иса ака оиласи учун ҳам қийинчилик йиллари бўлди. Етиш-туриш ертўлада, йўлнинг тайини йўқ, ичар сув узоқдан келтирилади, ҳали электр чироқлари ёнмаган, тўрт томон янтоқ, шўра, чангал қамиш босиб ётган чўл. Шундай шароитда янги кўчиб келган хўжаликлардан ташкил топган колхоз тиклана бошлади. Давлат колхозчи хўжаликларга катта ёрдам берди. Сув келтирилди. Колхоз қарзга давлатдан трактор, сеялка ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари олди.

Қисқаси уй-жой қуриш, ер текислаш, пахта экиш, дарахт кўкартириш ишлари бир вақтда бошлаб юборилди. Тўғри, қийинчиликлардан қўрққан кишилар ҳам оз бўлмади. Унақалардан анчалари кетиб ҳам қолди. Лекин Иса ака кабилар қийинчиликка кўкрак кериб бардош берди. «Дарахт бир жойда кўкаради» деганлар, бизнинг бахтимиз шу ерда, биз шу ерда кўкарамиз, дер эди Иса ака.

Иса аканинг тўрт ўғлидан фақат Абдуқодир дастёр, Абдураҳмон, Абдужаббор ва Ҳамролар эса ҳали ёш эди. Ота катта ўғлини ёнига олиб колхоз ишига чиқди. Кичикларини мактабга берди.

Йиллар ўтди. Чўлда боғ-роғлар, обод қишлоқлар пайдо бўлди. Катта-катта пайкалларда пахта етиштирила бошланди. Чўлга келишганда ўн бир яшар гўдак бўлган Абдураҳмон колхоз бағрида, меҳнатсевар оилада вояга етди. Ўрта мактабни тамомлагач, у ҳам колхозда ишлайдиган бўлди. Дастлаб кетмон чопди, ғўзаларга сув қўйди, этак тутиб пахта терди. Тракторчилик курсида ўқиди, тракторчи, табелчи бўлиб ишлади. Зийрак, уддабуррон Абдураҳмон аста-секин юртга танила борди.

— Боғарадаги янги ўзлаштирилган ерда бригада тузиш керак бўлиб қолди, — деб эслайди колхоз раиси Қўзибоқар Синдаров. — «Кимни бригадир қилиб тайинлаймиз» деб маслаҳат солсам, ҳамма Абдураҳмон бўлсин, дейди. Ўзим ҳам шу фикрда эдим. Уни бригада бошлиғи қилиб тасдиқладик. Янглишмаган эканмиз. Мана, Абдураҳмон бригада бошлиғи бўлиб ишлаб келаётганига 18 йил бўлди. Дастлабки йиллари гектаридан 24-25 центнер пахта олинди. Бу ҳосил гарчи колхознинг ўртача ҳосилига тенг бўлса ҳам, Абдураҳмон ундан қониқмас эди. Ёшлигидан тиниб-тинчимас Абдураҳмон изланиш йўлига ўтди. «Қандай қилиб ҳосилни кўтариш керак? Қўшнимиз «Ҳақиқат» ва Ленин номли колхозлардаги бригадалар 30-35 центнердан ҳосил кўтарганда нега биз пастда қоламиз». Шу фикр миясини чулғаб олган эди. Ўйлабгина қолмай юқори ҳосил олиш тадбирини кўрди. Янгиликка, техникага таянди.

1959 йилга келганда бригада баракали хирмон кўтарди. Ҳосил 30 центнерга етди. Бу «Ленинград» колхозида юқори кўрсаткич эди. Аммо бу Абдураҳмонни қониқтирмас эди. У изланганда изланарди. Ишчи кучи оз бўлган бу ердаги шароитда қўл меҳнатини камайтириш йўлини ахтарди.

1960 йил авжи чигит экиш пайтида кетма-кет ёмғир ёғди. Чигит икки марта қайта экилди. Ҳаво салқин бўлганлигидан чигит кеч униб чиқди. Бунинг устига пахта майдонини бегона ўтлар босиб кетди.

... Кечаси билан қаттиқ жала ёғиб чиққан бир куни Абдураҳмон жуда барвақт уйғонди. Пахта майдонини айланиб ғўзаларни кўздан кечирди. Ғўзалар уч-тўрт чинбарг чиқарган. Лекин нимжон, сарғайиб кетган. Йўл ёқасидаги 20 гектарлик карта тепасида тўхтади. Ерга эгилиб бир қулоғини ёмғир ерга ёпиштириб юборган ғўзанинг қаддини тиклади, авайлаб атрофидаги тупроқни юмшатиб қўйди. Унинг ёнидаги ерга қапишиб қолган иккинчи ғўзани ҳам тиклади, учинчисини... Шу зайлда юриб колхозчилар далага келганини ҳам пайқамади. ...Хўш ишни нимадан бошлаш керак.

— Бугун шу ерда ишлаймиз, мана қаторларингиз. — Бригадир ҳар бир одамга тўрт қатордан бўлиб берди. — Ҳар бирингиз уч вазифани бажарасиз: бегона ўтларни юласиз, ғўза тагини юмшатасиз, уч-тўрттадан қолдириб, ягана қиласиз.

Шу пайт универсалчи Тилла Холбоев машинасини гуруллатиб келиб қолди. Аммо ҳозир культиватор солиб бўлмайди. Тилла ҳам пайкалга тушди. Абдураҳмон қишлоққа бориб ҳаммани ёрдамга чақирди. Бошқа ишдагилар ҳам, кексалар, эркак ва аёл колхозчилар ҳам, ўқишдан кейин ўқувчилар ҳам ёрдамга келишди. Бригадир ҳам қўлига кетмон олиб қаторга тушди.

Ҳамма ёпирилиб ишларди. Лекин ҳамма иш қўл билан бажарилаётганлиги учун унмаяпти. Қатқалоқни ва бегона ўтларни йўқотиш учун яна қанча кун керак бўлади. Осон йўли йўқми, наинки топилмаса, албатта топилади. Лекин қачон? Ана шундай хаёллар билан Абдураҳмон ва унинг бригада аъзолари ёз бўйи қийинчиликлар билан курашиб, кузга етиб келишди.

Пахта кеч очилди. Ҳосилнинг деярли ҳаммаси қўл билан териб олинди. Пахта кеч етилганлигидан терим ёғингарчиликка қолди. Шу сабабли бир қаторли пахта териш машинаси «СХМ-48» ишламади, десак бўлади. Пахтадан тушган даромаднинг катта қисмини ёрдамчилар олиб кетди. Абдураҳмон пахтачиликдаги оғир қўл меҳнатини механизация гарданига юклаш керак, деган узил-кесил қарорга келди. Район пахтакорларининг йиғилишида «Малик» совхозининг машҳур механизатори Жавод Кўчиевнинг айтган сўзлари Абдураҳмоннинг эътиборини ўзига тортди. Кўчиев бригадасида тўққиз киши 90 гектар майдонда деҳқончилик қилиб, ҳар бир ишловчига салкам 30 тоннадан пахта етиштирилган. Пахтанинг учдан икки қисми машинада териб олинган. Мен албатта Жаводнинг иш услубини қўллланаман, деб кўнглига тугиб қўйди Абдураҳмон.

Экиш олдидан ва экиш пайтида у Жавод Кўчиев бригадасига бир неча бор бориб келди. Жавод Абдураҳмонни ҳар сафар яхши кутиб олди. Бригада ишларини комплекс механизациялаш асосида ташкил этаётганлигини айтиб берди.

Август ойининг охирларида у яна Жавод Кўчиевнинг даласига келди. Жаводни катта пайкалнинг тепасидан топди.

— Келганинг жуда яхши бўлди Абдураҳмон, — деди Жавод кўришишга қўл узатар экан. — Қани айт-чи, пахтанг бизникидан яхшими?

— Ҳосилимиз чакки эмас.

Абдураҳмоннинг бўшашиб берган жавобидан, чеҳрасидаги ташвишдан Жавод ҳайрон бўлди:

— Хомушроқ кўринасан, нима қилди.

— Ҳеч нарса қилгани йўқ. Терим масаласида бошим қотяпти.

— Агар машина билан термоқчи бўлсанг, ҳеч қўрқма, — деди Жавод. — баъзилар машина билан тераман, дейдилар-ку, яхши тайёргарлик кўрмайдилар. Ҳолбуки машина терими ўз-ўзидан бўлмайди. Текис бўлмаса, автомашина ҳам юролмайди. Пахта териш машинаси бўлса фақат юрибгина қолмасдан, пахта териши ҳам керак.

Икки бригадир карта четидаги тепаликда пахта денгизига қараб узоқ суҳбатлашишди.

Пахтани машинада териш учун, — деди сўзида давом этиб Жавод, — аввало, механик-ҳайдовчи омилкор бўлиши шарт. Машинани шошмасдан, пахта яхши очилганда солиш керак. Эгатлар равон, машина бурилиб қайтадиган майдончалар ниҳоятда текис бўлсин.

Абдураҳмон Жаводнинг олдидан келгач, колхоз идорасига чиқиб, район сельхозтехникасидан битта бульдозер олиб беришни сўради. Эртасига бульдозер келди, карта атрофларини, биринчи навбатда машина қайтадиган жойларни, ўқариқларни текислашга киришди.

Мана терим кунлари ҳам етиб келди. Абдураҳмон машина теримига ажратилган пайкалларга бирор теримчини яқинлаштирмади. Ғўза барглари тўкилиб, пахтанинг деярди ярми очилганда учта машина пайкалга кирди. Тилла Холбоев «ХВС-1,2» машинада биринчи бўлиб термга тушди. Машина пайкалнинг нариги бошига тўрт-беш бор бориб келди. Абдураҳмон машина орқасидан узилмай юрди. Ерга тўкилган пахта жуда кам, чаноқларда унча-мунча қоляпти. Машина юрган эгатларни раис Синдаров ҳам синчиклаб текшириб чиқди. У ҳам хурсанд. Ҳамманинг чеҳраси очиқ. Бошқа бригадалардаги колхозчилар ҳам келиб кўришди.

Абдураҳмон билан механизатор Тилла Холбоевнинг дадил қадами муваффақият топди. Биринчи куни Тилла 3 тонна пахта терди. Эртасига ундан кўпайтирди. Бригада машина теримига тушганнинг иккинчи куни йиллик планнинг олти процентини миқдорида пахта топширди. Ўша пайтларда бу чиндан ҳам катта ғалаба эди. Абдураҳмон Исаев бригадасининг бу эришган ғалабаси ҳақидаги хабар бутун колхозга тарқалди.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти вазиятдан яхши фойдаландилар. Колхоздаги 29 та машинанинг ҳаммасини яқин икки-уч кун ичида теримга солишга қарор қилдилар. Ҳамма ерда жонланиш. Машиналар пахтаси очилган бригадаларга бўлинди.

Колхоз биринчи марта кенг кўламда пахтани машинада терди. Шу йили пахтанинг ярмига яқини пўлат этаклардан тўкилди. Бу катта бурилиш эди. Абдураҳмон Исаев бригадаси алохида роль ўйнади. У 210 тонна «оқ олтин»ни ёки ялпи ҳосилнинг тўртдан уч қисмини машинада терди. Ҳар гектар ердан олинган ҳосил 33 центнерга етди.

Ўша пайтда колхоз раиси Қўзибоқар Синдаровнинг айтган қуйидаги сўзлари ҳали эсимда: «29 машина бизга кам экан, бир машинага ҳозир 60 гектардан кўпроқ пахта майдони тўғри келмоқда. Биз келгусида пахта териш машиналарини икки баробар кўпайтирамиз».

* * *

Сирдарё районидаги «Ленинград» колхозининг 1961 йили пахтани машиналар ёрдами билан териш соҳасида ташлаган дадил қадами ҳамманинг эътиборини ўзига тортди. Колхозда пахтачиликдаги энг оғир қўл меҳнатини енгиллатиш яъни пахтани қўл билан эмас, машина билан териб олиш истиқболи кенг намойиш қилинди.

Абдураҳмон бошлиқ бригада аъзолари саккизинчи беш йилликда қилган ишларини якунлаб чиқишди. Бригада беш йил ичида ҳар йили ўртача ҳисобда бир гектар ердан 35 центнердан ҳосил кўтарган ёки жамӣ бўлиб давлатга 1500 тонна пахта сотди. Ҳар йили машинада терилган пахта ялпи ҳосилнинг 80-90 процентига тўғри келади. 1970 йил Абдураҳмон Исаев бригадаси учун ҳам ажойиб йил бўлди. Ҳар гектар майдондан 39 центнердан ҳосил олинди.

Шонли республикамизнинг 40 йиллиги муносабати билан тақдирланган илғорлар орасида Абдураҳмон Исаев ҳам бор эди. Унга «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган пахтакор» деган юксак унвон берилди.

* * *

Ҳар суҳбатда Иса ота «Сирдарёга кўчиб келиб, жуда тўғри қилган эканман», дейди. Чиндан ҳам бу оила кенг диёрда ўз бахтини топганлардан биридир. Отанинг тўрттала ўғли ҳам худди ўзидек меҳнатсевар бўлиб ўсишди: катта ўғли Абдуқодир укаси Абдураҳмоннинг бригадасида тажрибакор колхозчи. Иса ота кичик ўғилларидан ҳам хурсанд. Учинчи фарзанди Абдужаббор Самарқанд Давлат университетининг тарих факультетини битирган. Ҳозир қишлоқ марказидаги ўрта мактабнинг директори. Энг кичиги Ҳамро эса Тошкент Қишлоқ хўжалик институтини битирди. У олий маълумотли агроном. Ҳозир ўз колхозида катта агроучастканинг бошлиғи.

Иса отанинг ўзи ҳам тиниб-тинчимайди. Ҳовлидаги дарахтларга, соғин сигирларга қарайди. Набираларига ўтмишдан ҳикоя қилиб беради. Бобо ҳамма ҳикоясини «меҳнат қилсанг, етарсан муродга» деган сўзлар билан тамомлайди.

Шу кунларда Абдураҳмон Исаевнинг қувончи чексиз. Кўпгина қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши илғорлари қатори унга ҳам юксак унвон — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди ва Ленин ордени ҳамда «Ўроқ ва Болға» олтин медали билан тақдирланди. Юксак мукофот қаҳрамонни янги меҳнат зафарларига руҳлантирмоқда.

Умар ХУЖАЕВ.

Суратларда: Зарифа Назарова ва Озод Маҳмудов. А. Тўраев фотолари.

ИШЧИ СЎЗИ

Яқинда «СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» мухбири «Юлдуз» тикувчилик фирмаси ва Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлик заводида бўлиб ишчилар билан суҳбатлашди. Қуйида ана шу суҳбат эътиборингизга ҳавола қилинади.

— Маълумки, маҳсулот сифати ҳар бир корхона фаолиятини белгилашда асосий мезонларнинг бири. Шахсан сиз маҳсулот сифатини яхшилаш учун нималар қилаяпсиз?

«Юлдуз» тикувчилик фирмаси 3-цехининг тўқувчи-матористкаси, КПСС аъзолигига кандидат **Зарифа Назарова:**

Мен ўрта мактабни тамомлаб қўли гул чеварлар сафига қўшилганимга олти йил бўлди. Ана шу ўтган давр ичида фирмамиз маҳсулоти йилдан-йилга яхшиланиб харидоргир бўлиб боряпти. Лекин одамларнинг диди, талаби ҳам тобора ўсиб бораётганлигини унутмаслигимиз керак. Чунки олдинлари одамлар қидирган кийим-кечаги топилганига хурсанд бўлиб, магазинлардан молларни харид қилишаверарди. Энди-чи? Бундай деб айтолмаймиз. Ҳозир улар кийим-кечакнинг фасони, материали, тикилишига катта талаблар қўйишмоқда. Бу табиий, албатта. Шунинг учун биз чеварлар харидорларнинг бу талабларига тўла жавоб беришга интилаётирмиз. Бизнинг цехимизда асосан эркаклар учун костюм ва шим тайёрланади. Корхонамизга юборилаётган маҳсулотларнинг сифати яхши, улар ўз вақтида етказиб бериляпти. Коллективимизнинг ҳар бир аъзоси ана шу материаллардан ихчам, бежирим костюм-шимлар тикишга интилаётир. Корхонамиз адресига тушаётган рекламацияларнинг йилдан-йилга камайиб бораётганлиги бунинг ёрқин далилидир. Шахсан, ўзим ҳақимда гапирадиган бўлсам, тикаётган костюм-шимларимнинг юқори сифатли бўлишига ҳаракат қиламан. Брак маҳсулот бўлмаслиги учун кураш корхонамиз коллективининг асосий шиоридир. Харидор эгнида фирмамиз маҳсулотини кўрган одамлардан **«худди қуйиб қўйгандек», «нақ ўзингизга ўлчаб тикилгандек»** деган холис баҳони эшитиш ҳаммамизнинг эзгу ниятимиз. Бундай юксак ва холис баҳони эшитиш шарафига муяссар бўлиш эса биздан янада кўп ва қунт билан ишлашни талаб қилади.

— Сиз ишлаётган цехда меҳнат унумдорлигини ошириш учун қандай тадбирлар амалга оширилди?

Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи йиғув цехининг смена бошлиғи, цех партия ташкилоти секретарининг ўринбосари, халқ контроли постининг раиси **Озод Маҳмудов:**

— Жамиятимиз тарихига зарҳал ҳарфлар билан битилган жонажон партиямизнинг XXIV съезди шарафига олган социалистик мажбуриятимизни муддатидан олдин ва ортиғи билан 25 мартда бажарган эканмиз, бунга аввало, меҳнат унумдорлигини ошириш туфайли эришдик деб айта оламиз.

Бундан бир неча йил олдин цехимизда тракторларни монтаж қилиш ишида қўл меҳнатининг салмоғи катта эди. Завод партия комитети ва маъмурияти, инженер-техник ходимлари ва ишчилар бу масалага эътиборни қаратдилар. Натижада тракторларни монтаж қиладиган конвейер ишга туширилди. Бу ўз навбатида қўл меҳнатини анча камайтирди, меҳнат унумдорлигини эса анча оширди. Яна бир мисол: биз илгарилари пахта териш машиналарининг болтларини ҳам қўлда ўрнатар эдик. Бу жуда сермеҳнат иш. Эндиликда бу ҳам асосан пистолетлар ёрдамида — автоматик равишда бажарилмоқда. Пружиналар ўрнатишда ҳам асосан ана шундай автоматлардан фойдаланилаётир.

Ҳаммага маълумки, қўл билан счеткаларда машиналарни бўяш ҳам анча меҳнат талаб иш. Бунинг устига иш унуми жуда суст. Цех коммунистларининг ташаббуси ва завод маъмуриятининг ёрдами билан биз бу ишларни пуркагичлар ёрдамида бажаришга ўтдик. Бу эса ишнинг сифатини яхшилаш билан бирга меҳнат унумдорлигини ҳам анча ошириб юборди.

Тайёр машиналарга ёнилғи қуйиш ишлари ҳам олдинлари қўлда бажариларди, кўплаб ёнилғининг исроф бўлишига олиб келарди. Бунинг ҳам чорасини топдик. Бу ишда автоматлардан фойдалана бошладик. Оқибатда маҳсулотнинг ноўрин ва ортиқча исроф бўлишига чек қўйилди, меҳнат унумдорлиги эса бир неча процент ортди.

ЗЎР ҚИЗИҚИШ БИЛАН

БУХОРО, («Совет Узбекистони» мухбири). Бухоро область партия комитети КПСС XXIV съезди ҳужжатларини меҳнаткашлар ўртасида кенг пропаганда қилиш мақсадида бир гуруҳ пропагандистлар, агитатор ва сиёсий ташкилотчиларни колхоз, совхозларга, чорвачилик яйловларига юборди. Замонамизнинг энг муҳим сиёсий ҳужжати бўлган партия XXIV съезди материалларининг мазмуни билан ҳозир ҳар бир пахтакор, чорвадор танишиб чиқмоқда. Томди, Конимех, Ғиждувон районларидаги узоқ қоракўлчилик яйловларида 500 га яқин агитатор, юзлаб сиёсий ахборотчилар ўртоқ Л. И. Брежневнинг партия XXIV съездида КПСС Марказий Комитети номидан қилган ҳисобот докладини ва съезднинг бошқа материалларини чўпонларга тушунтириб бермоқдалар.

— Партия XXIV съезди ишларида овулдошимиз, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қ. Абдураҳмонов ҳам қатнашди, — деди Томди районидаги «Томди» қоракўлчилик совхозининг чўпони А. Ермаханов, — мен ҳозир съезд делегати Абдураҳмонов отарида ишлаяпман. Хўжалигимиз чўпонлари партия съезди ҳужжатларидан илҳомланиб, ҳар юз бош она қўйдан 150 — 160 тадан қўзи олишга эришмоқдалар. Ҳозирга қадар Томди районида 500 мингдан ортиқ қўй қўзилади. Район бўйича ўртача ҳар юз бош совлиқдан 149 тадан қўзи олиняпти. Дастлабки 100 минг бош қўзи наслга қолдирилди.

Т. НАЗИРОВ.

КПСС ўз аъзоларининг юксак ғоявийлиги, активлиги, фидокорлиги билан кучлидир. Партия пассивликни, бепарволикни, сиёсатга бефарқ қарашни рад этади. Ҳар бир коммунист онгли сиёсий жангчи бўлмоғи, ҳар доим ва ҳамма жойда Ленин партияси аъзоси деган юксак номга муносиб бўлиши лозим.

КПСС Марказий Комитети ҳисобот доклади юзасидан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIV съездининг резолюциясидан.

ЖАСОРАТ

Унинг босиб ўтган ҳаёт йўлини барчага ибрат намунаси, коммунистнинг жасорати қилиб кўрсатса арзигулик. Унинг пахтакорлик стажи 40 йилдан ошади. Ҳар бир йилнинг ўз тарихи ва тавсифи бор. Чунки Улуғ Ватан урушига қадар ҳам у республикамизда донг таратди.

Улуғ Ватан уруши жангоҳларида ҳар бир қарич ер учун жон олиб, жон берилаётганда коммунист Исомиддин Арабов ҳам ўз фарзандлик бурчини она сутидай оқлади. У фронтдан икки оёғидан ажраб қайтди, лекин умидсизланмади. Она қишлоғига қайтгач, белига этак боғлаб пахта терди. Меҳнат майдонида кўрсатган жасорати ҳам эл оғзига тушди. Чунки звено бошлиғи сифатида рекорд ҳосил етказди.

Партия ва ҳукуматимиз матонатли коммунистнинг меҳнатда кўрсатган ватанпарварлигини юксак тақдирлади. Унга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди.

Маълумки коммунистлар эгалланган марра, қўлга киритилган ютуқлар билан кифояланиб қолмайдилар. Буни яхши тушунган пўлат иродали коммунист Исомиддин Арабов ўтган йилдан бошлаб пахта териш агрегатини бошқаришга аҳд қилди. Чувамадаги қишлоқ хўжалигини механизациялаш техникумига кириб, олти ойлик курсда ўқиди. Терим мавсумида Пахтаобод районидаги «Маданият» совхози далаларида «Ўзбекистон» агрегатида 200 тоннадан ошиқ пахта терди.

Коммунист Исомиддин Арабов бошлиқ бригада аъзолари шу кеча-кундузда 40 центнерлик маррани эгаллаш мақсадида, мўл-кўл ҳосилга пухта замин ҳозирламоқдалар. Суратда: Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Исомиддин Арабов.

Р. Ашуров фотоси.
(ЎзТАГ).

социалистик давлатга раҳбарлик қилувчи партияга, умумхалқ партиясига, коммунизм қурувчилар партиясига айланди.

Биз Ленин партияси раҳбарлигида халқимизнинг меҳнати ва даҳоси билан яратилган жаҳонда тенги йўқ буюк зафарлар ва шонли ишлар билан фахрланишга ҳақлимиз. Саккизинчи беш йилликнинг салмоқли якунлари — партиямиз тутган тўғри иқтисодий сиёсатнинг чинакам зафарли тантанасидир. Бажарган ишларимизнинг миқёсларини аниқ тасаввур этмоқ учун шундай бир мисолни келтириб ўтиш кифоя. 1970 йилнинг ўзидагина саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш урушдан аввалги ҳамма беш йилликлардагига нисбатан қарийб икки баравар ортди. Ўтган беш йилликдаги ўсишнинг ўзигина мамлакатимизда дастлабки икки беш йилликдаги саноат ишлаб чиқаришининг қарийб бутун ҳажмига тенг келади.

СССР ҳозирги вақтда электр энергиясига бўлган ички эҳтиёжларини қондирибгина қолмай, балки бу энергияни Европадаги бир қанча социалистик мамлакатларга ҳам экспорт қилмоқда. Саккизинчи беш йиллик даврида электр қувватларининг йиллик ўсиши Улуғ Ватан уруши арафасида мамлакатимиздаги электр станцияларининг жами қувватига баравар бўлди.

Мамлакатимизнинг бир қанча районларида об-ҳаво шароитининг ноқулай келиши ва табиий офатлар тез-тез такрорланиб туришига қарамай, қишлоқ хўжалик маҳсулотининг йиллик ўртача ҳажми бундан олдинги беш йилликдаги 12 процентга нисбатан 21 процент кўпайди. 1970 йилда дон ва пахтадан мамлакатимизнинг бутун тарихида биринчи марта энг кўп ҳосил йиғиштириб олинди. Давлат омборларига 186 миллион тоннадан зиёдроқ дон ва 6,9 миллион тонна пахта топширилди.

Партиямизнинг бевосита раҳбарлигида фан ва маданиятни ривожлантириш, халқ моддий фаровонлигини юксалтириш соҳасида ҳам мислсиз катта муваффақиятлар қўлга киритилди. Беш йил ичида ярим миллиард квадрат метрдан кўпроқ уй-жой бинолари қурилди. Бу, мамлакатда ҳар бирида бир миллион киши истиқомат қиладиган бамисоли 50 дан кўпроқ катта шаҳарлар барпо бўлди демакдир.

Халқ бахт-саодати тўғрисида, унинг моддий ва маданий эҳтиёжларини максимал даражада қондириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиш — партиямиз фаолиятининг олий қонунидир. Партия совет кишиларига меҳрибон оналардек ғамхўрлик қилмоқда. Л. И. Брежнев ва А. Н. Косигин ўртоқларнинг докладлари, съезд делегатларининг нутқлари ана шу буюк ғамхўрлик билан суғорилган. Партия меҳнаткашлар фаровонлигини янада жиддий суратда оширишни тўққизинчи беш йилликнинг асосий вазифаси қилиб қўйди. Халқимиз янги беш йиллик планни ўзининг жонажон энг муҳим иши деб, коммунизм учун умумхалқ курашининг байроғи деб қабул қилди.

Беш йил ичида миллий даромад 37-40 процент, шу жумладан истеъмол фонди 40 процент ва жамғарма фонди 37 процент кўпайтирилиши керак. Саноат маҳсулотини ишлаб чиқариш 42-46 процент, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришнинг ҳар йилги ўртача миқдори 20-22 процент ошиши, аҳоли жон бошига ҳисоблаганда реал даромадлар деярли учдан бир ҳиссага яқин кўпайтирилиши лозим. Партиямизнинг мақсади — совет кишилари ҳаётини янада яхши, янада гўзал, янада бахтиёр қилишдир.

Коммунистик партия ишлаб чиққан ва амалга ошираётган буюк тадбирлар марксча-ленинча назарияни ижодий ривожлантириб, ҳаётнинг ўзи илгари сурган, назарий ва амалий жиҳатдан жуда катта аҳамиятга эга бўлган янги масалаларни оқилона ҳал қилишнинг ажойиб намунасидир. Совет халқи партиямизнинг сўзи билан иши бир эканлигига, белгиланган тадбирларнинг тўла-тўкис амалга ошишига ишонади. Чунки партиянинг плани — халқнинг плани, партиянинг сўзи — халқнинг сўзидир. Халқимиз ўз жонажон партиясига чексиз ишонади ва бу партияга чин кўнгилдан астойдил самимий муҳаббат қўйган, уни энг яқин мураббий, азиз ва қадрдон устоз, доно йўлбошчи ва раҳнамо деб билади.

Мамлакатимизда мустаҳкам қарор топган халқлар дўстлиги Коммунистик партия раҳбарлик фаолиятининг буюк ютуғидир. Коммунистик партиянинг доно ленинча миллий сиёсати республикамизни мислсиз тараққиёт чўққисига кўтарди. Ҳозирги вақтда Совет Ўзбекистонида саноат ишлаб чиқаришининг юздан ортиқ тармоғи бор. Республикамиз қора ва рангли металлургия, газ ва химия саноати маҳсулотлари, мураккаб станок ва машиналар, кўмир ва нефть ишлаб чиқармоқда. Ўтган беш йилликда 70 га яқин янги йирик саноат корхонаси ва цехлар, Тошкент трактор заводининг биринчи навбати ишга туширилди, олтин қазиб чиқариш уч бараварга яқин кўпайди. Республикамизда Ватанимизнинг янги катта валюта цехи вужудга келди. Ишлаб чиқарилаётган ҳамма маҳсулотларни санаб адо қилиб бўлмайди. Бу маҳсулотлар фақат қардош Совет республикаларигагина эмас, шу билан бирга жаҳондаги 90 мамлакатга юборилмоқда.

Пахта, пилла, луб экинлари пояси, қоракўл териси етиштиришда Ўзбекистон мамлакатда етакчи ўринни эгаллаб турибди. Республика пахтакорлари ўзларининг интернационал бурчларини шараф билан бажариб, саккизинчи беш йилликда давлатга 20,7 миллион тонна пахта сотдилар. Бу — аввалги беш йилликдагига нисбатан 3 миллион 244 минг тонна ортиқдир. Ўтган йили республикамиз пахтачилиги тарихида биринчи марта 4 миллион 668 минг тонна пахта тайёрланди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари мана шу муваффақиятларнинг ҳаммасига партиямиз тинмай ғамхўрлик қилиб, ҳамиша ёрдам бериб келганлиги, унинг доно раҳбарлиги туфайли эришдилар. КПСС XXIV съезди қарорларидан бениҳоя руҳланган, чексиз қувонч ва мислсиз фахрланиш ҳис-туйғуларига тўлиб-тошган ўзбек халқи ўз бахтининг буюк ижодкори, улуғ ва доно йўлбошчимиз ленинчи Коммунистик партияга қалбининг энг чуқур жойларидан чиқариб айтган ғоят самимий миннатдорчилик ва оташин ташаккур сўзларини йўллайди. Республикамиз экономикаси ва маданиятини янада гуркираб юксалтиришда муҳим босқич ҳисобланган янги беш йиллик планини бажариш учун курашга ўзининг бутун куч ва ғайратини сарф қилади, КПСС XXIV съезди қарорларини зўр ижодий кўтаринкилик билан амалга оширади.

«Биз ишончли, тўғри сиёсий йўлни ишлаб чиққан эканмиз, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев съезд ёпилиши вақтида сўзлаган нутқида, **— эндиликда бу йўлни муваффақиятли равишда амалга ошириш энг асосий вазифа бўлиб қолди.**

Съезд ўртага қўйган вазифаларнинг кўламига мувофиқ равишда шу вазифаларни ҳал этмоқ учун бутун ишимизнинг савиясини — хўжалик, ғоявий-сиёсий, партиявий-ташкилий ишимизнинг савиясини жуда ошириш керак. Барча партия ташкилотларининг бутун куч-ғайратлари съезддан кейин айни шу вазифаларга қаратилиши лозим».

Тарих улуғ Ленин партиясининг зиммасига ғоят шарафли ва буюк вазифани — инсоният учун коммунизмнинг нурли чўққилари сари йўл очиб бериш вазифасини юклаган. Жангларда синалган ва чиниққан, ленинча сиёсатни донолик билан оғишмай амалга ошириб келаётган Коммунистик партиямиз бор экан, совет халқи ҳамма вақт ва ҳамма ишда ғалаба қилаверади, Ленин кўрсатган йўлдан ишонч билан олға бориб, инсониятнинг порлоқ истиқболи — нурли коммунистик жамиятнинг муаззам биносини барпо этади.

Ўзбекистон ССР областларида чигит ва маккажўхори экишнинг бориши тўғрисида 1971 йил 13 апрелга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун—областлар, иккинчи стун—экилган чигит (минг гектар ҳисобида); учинчи стун — планнинг бажарилиш проценти, тўртинчи стун — экилган маккажўхори (минг гектар ҳисобида); бешинчи стун — планнинг бажарилиш проценти.

Тошкент	116,2	83,7	14,7	72,6
Сурхондарё	96,6	78,5	9,5	94,6
Андижон	133,2	72,2	10,2	91,8
Сирдарё	190,6	67,1	12,2	66,5
Наманган	89,0	65,9	10,5	72,1
Бухоро	93,8	61,0	9,9	95,3
Қашқадарё	58,2	55,6	8,2	82,7
Фарғона	83,4	43,7	8,0	45,4
Самарқанд	52,0	29,9	12,2	59,2
ҚҚ АССР	0,6	0,5	0,1	0,9
Хоразм	0,3	0,3	0,4	3,2
Республика бўйича	913,9	53,4	95,8	60,3

ЎЗБЕКИСТОНДА ХАЛҚАРО СЕМИНАР

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг санитария нуқтаи назаридан аҳоли яшайдиган пунктларни планлаштиришга бағишланган халқаро семинари биринчи апрелда Москвада бошланган эди. Ҳозир бу семинар Тошкентда ўз ишини давом эттирмоқда. Бу семинарда Осиё, Африка, Латин Америкаси ва Европадаги бир қанча мамлакатларнинг вакиллари иштирок этмоқда.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигида суҳбат бўлиб ўтди. Шундан кейин семинар иштирокчилари аҳоли пунктларини қуриш ва обод қилиш устидан контроллик қилувчи республика санитария хизматининг фаолияти билан, Тошкентни қайта қуриш бош плани билан танишдилар.

Меҳмонлар Чилонзорни кўздан кечирдилар, Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасини бориб кўрдилар, В. И. Ленин номли Марказий музейнинг Тошкент филиалини томоша қилдилар.

Семинар бир неча кун давом этади. (ЎзТАГ).

ЯШИЛ КВАДРАТЛАР

Қува райони пахтакорлари КПСС XXIV съезди қарорларидан илҳомланиб тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки довонида 26 минг 177 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 27,1 ўрнига 28 центнердан 71 минг тонна пахта етиштириш мақсадида ғайрат билан иш бошладилар. Район далаларида 320 ер текислаш машиналари, 180 сеялка тинимсиз ишлаяпти. Ҳозир чигит экиш кампанияси авжда. Шу кунга қадар 20 минг гектарга яқин майдонга вилтга чидамли «Тошкент-1», «Тошкент-2» ва «159-Ф» навли ғўза уруғлари экилиб бўлинди.

Область советининг депутати Мўттихон Ҳасанова раислик қилаётган Энгельс номли колхознинг Ҳамид Сиддиқов, Нуъмонжон Тошкентбоев, «Ленинизм» колхозининг Сами бобо Жалилов, Шоҳобиддин Мўминов, Абдуманноп Олимов бошлиқ 45 центнерчи бригадаларда чигит экиш қисқа муддатларда тугалланиб, дастлабки яшил квадратларга биринчи ишлов бериш бошлаб юборилди. Бу ишда Ё. Далимов, А. Абдурайимов, Қ. Имомов, М. Мирсаидов, М. Юсупов, Т. Самиев каби ўнлаб механик-ҳайдовчилар бошқаларга намуна кўрсатиб меҳнат қилишяпти.

Ф. ЛУТФУЛЛАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбирлар постининг аъзоси.

Суратларда: бригада бошлиғи (ўнгда): Сами бобо Жалилов янги нав чигитни кўздан кечиряпти, чапда — бригада далаларининг сўнгги гектарларига чигит экиляпти.

Автор фотолари.

КОСМИК ДАВР БОШЛАНГАН КУН

КРЕМЛНИНГ СЪЕЗДЛАР САРОЙИДАГИ ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ

Совет Иттифоқи граждани, коммунист Юрий Алексеевич Гагарин Ер планетаси тарихида биринчи бўлиб космосга эшик очган кун — 1961 йил 12 апрель куни миннатдор авлодлар хотирасида абадий сақланиб қолади.

Совет Иттифоқи граждани! Халқларнинг порлоқ истиқбол йўлини очиб бераётган Советлар мамлакатининг ўзи космосни ўзлаштиришга биринчи бўлиб киришганлиги нақадар ажойиб ғалаба.

Коммунист! Ленин партиясининг шонли ўғлони кўрсатган шижоат бутун дунёни ларзага келтирди. Коммунистлар партиясининг қолоқ аграр мамлакатни тарихан жуда қисқа муддатда экономикаси гуллаб яшнаб турган, халқнинг турмуш даражаси юксак кўтарилган қудратли индустриал давлатга айлантириш мумкинлигини бутун дунёга исбот қилиб берган партиянинг; буюк фан-техника тараққиётини таъминлаб берган партиянинг фарзанди ана шундай шижоат кўрсатди.

1971 йил 12 апрелда Кремлнинг Съездлар саройида Юрий Гагарин бошқарган «Восток» кемаси учирилган куннинг ўн йиллигига ва космонавтика кунига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Бу йиғилиш ҳали яқиндагина КПССнинг XXIV съезди ишлаган залда бўлди.

Кремлнинг Съездлар саройида Москва корхоналарининг ишчилари, космонавтика проблемалари билан шуғулланувчи олимлар, конструкторлар, инженерлар, космик техника ижодкорлари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, Москва гарнизонининг жангчилари ўтиришибди.

Залда қардош партияларнинг КПСС XXIV съездида қатнашган вакиллари, шунингдек СССРдаги дипломатик ваколатхоналарнинг бошлиқлари, совет ва чет эл журналистлари ҳам бор эди.

Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, Ю. В. Андропов, П. Н. Демичев, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев ўртоқлар, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, СССР министрлари, космонавт учувчилар президиумга чиққанларида йиғилиш аҳли уларни гулдурос қарсаклар билан кутиб олди.

Йиғилиш аҳлининг гулдурос қарсаклари остида жажжи пионерлар партия ва ҳукумат раҳбарларига, олимларга, космонавт учувчиларга, президиумда ўтирган ҳамма кишиларга гулдасталар тақдим этишди.

Москва шаҳар меҳнаткашлари ва пойтахт гарнизони жангчилари вакилларининг тантанали йиғилишини Москва Совети ижроия комитетининг раиси **В. Ф. Промислов** қисқача кириш нутқи сўзлаб очади.

Совет Иттифоқи Гимни янграйди.

СССР Фанлар академиясининг президенти **М. В. Келдиш**га сўз берилади.

— Бу йил биз космонавтика кунини, — деди у, — Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIV съезди ўз ишини куни кеча тугаллаган шонли бир даврда нишонламоқдамиз.

Съезд совет жамиятини янада ривожлантиришнинг буюк программасини қабул қилди, мамлакатимизда коммунистик қурилишнинг янги катта босқичини белгилаб берган тўққизинчи беш йиллик планга доир Директиваларни тасдиқлади.

Техника тараққиёти, деди олим сўзини давом эттириб, халқ хўжалигимизни жадал ривожлантиришнинг энг асосий омилларидан биридир, фан соҳасидаги катта кашфиётлардан биридир.

Мамлакатимиз инсониятга космос йўлини очиб берди. Ернинг биринчи сунъий йўлдоши учирилганлиги совет кишилари ижодий ғайрат-шижоати ва истеъдодининг тимсоли бўлди, социалистик система қудратининг, мамлакат юксак фан-техника потенциалининг далили бўлди.

Космосга парвоз қилиш инсоннинг қадимий орзуси эди. Биринчи йўлдош учирилганидан кейин орадан атиги уч йил ўтгач, яъни бундан ўн йил муқаддам Совет Иттифоқи граждани Юрий Алексеевич Гагарин биринчи бўлиб совет космодромидан космосга парвоз қилди.

Инсоннинг космосга учишини амалга оширмоқ учун олимларимиз, инженерларимиз, конструкторларимиз ва ишчиларимиз жуда катта иш қилдилар. «Восток» космик кемасини ракета ва космик системаларнинг атоқли конструктори академик Сергей Павлович Королев бошчилигидаги коллектив бошқа илмий, конструкторлик ташкилотлари ва заводлар билан ҳамкорликда яратди. Мустаҳкам космик кемани яратиш, унинг парвозини ва Ерга қайтиб тушишини таъминлаш учун кўпгина мураккаб илмий-техникавий проблемаларни ҳал этиш зарур эди. Учирувчи ракетани ва кемани яратиш, бошқарув системасини ва ҳаёт фаолиятининг мустақил системаларини яратиш, кемани радиациядан ҳимоя қилишни ва уни Ерга қайтиб тушиш вақтидаги қизишдан ҳимоя қилишни таъминлаш лозим эди. Кенг кўламдаги илмий тадқиқотлар, шу жумладан, Ернинг дастлабки сунъий йўлдошларида ўтказилган илмий тадқиқотлар юқори атмосферадаги ва Ер атрофи космик фазосидаги шароитларни чуқур ўрганиш имконини берди. Космик парвоз омилларининг тирик организмга таъсири тўғрисидаги маълумотлар олинди.

Лекин шундай бўлса ҳам, ўтказилган улкан иш муваффақиятга умид боғлаш имконини беришига қарамай, инсонни космосга учириш йўли билангина бу ишнинг узил-кесил натижаларини синаб кўриш мумкин эди. Гагариннинг парвози синаб кўрилмаган коинотга қўйилган биринчи қадам, ҳамиша энг қийин биринчи қадам бўлди.

Биринчи парвозни амалга оширмоқ учун зарур билимларга, қобилиятларгагина эга бўлиб қолмасдан, бениҳоя довюрак, сабот ва матонатли кишини танлаб олиш лозим эди, деб таъкидлади олим. Юрий Гагарин ана шундай киши бўлди.

Инсоният тарихида космосга қилинган биринчи парвоз инсониятнинг космик фазога кириб бориши амалий жиҳатдан мумкин эканлиги тўғрисида илмий жиҳатдан жуда катта аҳамиятга эга бўлган хулосани чиқариш имконини берди ва планеталараро учишни амалга оширишда биринчи қадам бўлди.

Ўша пайтдан бери ўтган йиллар мобайнида космонавтика янги улкан муваффақиятларга эришди, деб таъкидлади М. В. Келдиш. Ер ва Ер атрофидаги космик фазо мунтазам равишда ўрганилди. Ойни тадқиқ қилишда муҳим натижалар қўлга киритилди. Қуёш системасининг Ерга энг яқин планеталари тўғрисида ноёб маълумотлар олинди. Космонавтика муваффақиятларидан аввало, радио ва телевизион алоқа соҳасида ва метеорология хизматида амалий равишда қўлланила бошланди.

Космонавтиканинг ривожи орбита бўйлаб узоқ вақт учиб юрадиган ва ана шу узоқ вақт мобайнида инсоннинг космосда бемалол яшаб, ишлашга имкон берадиган станцияларни яратиш вазифасини ўртага қўйди.

Академик совет космонавтларининг ҳар қайси босқичдаги парвозларини таърифлаб ўтади, 1969 йил январида дунёда биринчи экспериментал космик станция яратилганлигини, космонавтлардан А. Г. Николаев билан В. И. Севастьянов «Союз-9» кемасида энг узоқ муддат — ўн саккиз кечаю-кундуз учиб юрганликларини эслатиб ўтади. «Союз-9» кемасининг учирилганлиги космонавтларнинг узоқ муддатли вазнсизлик шароитида муваффақиятли ишлай олишини кўрсатди.

М. В. Келдиш экипажлари алмаштириб туриладиган ва орбита бўйлаб узоқ вақт учиб юрадиган станцияларнинг яратилиши фан ва техника тараққиёти учун жуда катта аҳамиятга эга бўлишини уқтириб, бундай станциялар фан учун қандай янги имкониятлар очишини батафсил гапириб берди.

«Луна-16» ва «Луна-17» автомат станцияларининг учирилганлиги космонавтиканинг юбилей йилидаги энг катта ютуқлари бўлди. «Аполлон» кемаларининг ва «Луна-16» станциясининг учирилиши натижасида Ойнинг тўртта турли райони заминидан намуналар олинди.

1970 йил ноябрида «Луна-17» станцияси элтиб қўйган совет луноходининг Ой сатҳида муваффақиятли ишлаб турганлиги космонавтикадаги янги босқичнинг бошланиши бўлди, деб таъкидлади олим.

Космонавтика Қуёш системасидаги планеталарни ўрганишда янги катта имкониятлар очди, деб таъкидлади М. В. Келдиш, космонавтика эришган ютуқлар инсониятнинг планеталараро учиб юрадиган вақти келишини ҳозирнинг ўзидаёқ кўрсатиб турибди. Лекин бу — ҳали кўп йиллар зўр меҳнат қилишни, ракета-космик техниканинг янги воситаларини яратишни талаб қиладиган бениҳоя мураккаб проблемадир. Келгуси йилларда автомат аппаратлар планеталарни ўрганишнинг асосий воситаси бўлади. «Луна-16» ва «Луна-17» станцияларида ўтказилган сўнгги экспериментлар бундай типдаги автоматлардан фойдаланиш нақадар истиқболли эканлигини кўрсатиб турибди.

Кейинги йилларда автомат станциялар ёрдамида Ерга энг яқин жойлашган планеталарни — Венера ва Марсни ўрганиш ишлари ўтказилди. Совет станцияларининг Венерага ва Америка станцияларининг Марсга учирилганлиги ана шу планеталар тўғрисида кўпгина янги мароқли маълумотлар берди.

«Венера-4», «Венера-5», «Венера-6» станцияларининг учирилиши «Венера-7» автомат станциясини учиришга тайёргарлик бўлди. «Венера-7» станцияси бултур декабрь ойида Қуёш системасининг бошқа планетаси сатҳига қўниб, 23 минут мобайнида бевосита Венера сатҳининг ўзидан илмий ахборот бериб турди.

Космик воситалар Венера, Марс ва бошқа планеталарни ўрганиш учун катта имкониятлар очади. Келгусида энергиянинг янги манбалари кашф қилиниши билан бундай парвозлар анча арзон ва оддий бўлиб қолади, деб умид қилиш мумкин, деди олим. У, космик фазони ўзлаштириш ишида социалистик мамлакатлар билан, Франция билан қилинаётган ҳамкорлик катта аҳамият касб этишини таъкидлади. АҚШ билан ана шундай ҳамкорлик йўлида дастлабки қадамлар қўйилди.

Пировардида М. В. Келдиш бундай деди: бир кун келиб, инсоният планеталараро сафарга жўнаб кетади, лекин планетанинг биринчи космонавти, коммунист, дилкаш ва довюрак инсон — Юрий Гагариннинг шижоати инсоният хотирасида абадий сақланиб қолади. Унинг космосга қилган парвози — талантли олимларимиз, инженерларимиз, техникларимиз ва ишчиларимиз даҳосининг мужассами бўлди, улуғ Ленин партияси раҳбарлигидаги бутун совет халқи куч-ғайратларининг рўёбга чиқарилиши бўлди.

Москва прожектор заводининг электр монтажчиси, КПСС XXIV съездининг делегати **В. Ф. Карташев** минбарга чиқади.

— Бизнинг ватандошимиз коинот калитини инсоният қўлига топширганлиги билан фахрланишга ҳақлимиз, — деди у. Биз космосни ўзлаштиришдаги жуда кўп ажойиб ютуқларнинг гувоҳи бўлиб келдик ва ҳали яна кўп ютуқларнинг гувоҳи бўламиз, лекин ишчи оиласидан чиққан Юрий Гагариннинг парвози синаб кўрилмаган йўлда қўйилган биринчи қадам бўлди, тарихда унга қадар ҳеч ким қилмаган иш бўлганлиги учун ҳам бу қадам жуда қийин бўлди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев партиямиз Марказий Комитети номидан қилган мароқли, ажойиб ҳисобот докладини, шунингдек СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ А. Н. Косигиннинг мамлакат халқ хўжалигини ривожлантириш беш йиллик планига доир Директивалар тўғрисидаги докладини, делегатлар ва меҳмонларнинг нутқларини тинглаб, деди сўзини давом эттириб нотиқ, биз ҳаммамиз — съезд қатнашчилари халқимиз билан бирга ўтган йиллар мобайнида совет халқининг жонажон Коммунистик партия, КПССнинг ленинчи Марказий Комитети раҳбарлигида қаҳрамонона меҳнати билан ўтган йиллар мобайнида қилинган ҳамма ишлари учун бениҳоя ифтиҳор туйғуларига тўлиб-тошдик.

Биз КПСС XXIV съезди қарорларини қизғин маъқуллаймиз, съезд қарорларини, янги беш йиллик планини бажариш мамлакат экономикасини юксалтиришда, совет кишиларининг фаровонлигини яхшилашда муҳим босқич бўлишини яхши тушунамиз ва шу сабабли партиянинг ҳамма режалари ва планларини амалга ошириш учун куч-қувватимизни аямаймиз, деб партиямизнинг ленинчи Марказий Комитетини ишонтирамиз.

Шундан кейин ВЛКСМ Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари **С. А. Купреев** сўз олади.

Бу йил, дейди у, мамлакатимизда жаҳон ёшларининг авиация ва космонавтика куни айниқса шонли бир даврда нишонланмоқда. Ўзининг фикр-ўйлари ва ишларини коммунизм ғалабаси йўлидаги кураш билан чамбарчас боғлаган ҳар бир совет йигит-қизи ҳозир Ватанимиз тарихидаги буюк воқеа — жонажон Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIV съезди қолдирган илҳомбахш таассурот билан яшаб, меҳнат қилмоқда.

Москва ёшлари Коммунистик партия билан Совет ҳукуматининг ленинча ички ва ташқи сиёсатини, халқимизнинг туб манфаатларини ифодалаётган ва социалистик мамлакатлар дўстлигини мустаҳкамлашга, бутун дунёда тинчликни таъминлашга, империализмнинг разил ҳамлаларига қарши курашаётган халқларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга қаратилган сиёсатни якдиллик билан маъқулламоқдалар.

Биз шуни мамнуният билан таъкидлаймизки, деди С. А. Купреев, жонажон партиямизнинг XXIV съезди арафасида Москва комсомолининг энг мўътабар ёдгорликлари ёнига яна бир бебаҳо мукофот қўшилди. Съезд олди социалистик мусобақасидаги муваффақиятлари учун ВЛКСМ Марказий Комитети Москва шаҳар комсомол ташкилоти билан Украина Республикаси комсомол ташкилотини «Союз-9» космик кемасида космосга сафар қилиб келган ёдгорлик вимпели билан мукофотлади. Биз шунга ғоят аминмизки, яқин келажакда янги космик станциялар ва афсонавий «Луноход»лар олис космосга сафарга чиқади ва жаҳон аҳли коинот сирларини забт этувчи совет баҳодирларининг янги номларини ифтихор билан тилга олади.

Космонавт-учувчи, авиация генерал-майори, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони **А. Г. Николаевни** йиғилиш аҳли қизғин қарсаклар билан кутиб олади.

1961 йил 12 апрель тонготарини дунёдаги ҳамма кишилар космик давр тонготари деб атадилар. Ҳамманинг эсида қолган ана шу кунда совет учувчиси, коммунист Юрий Алексеевич Гагарин бошқарган дунёда биринчи «Восток» космик кемаси Ер атрофидаги орбитага чиқарилган эди. Орадан йиллар ва асрлар ўтар, лекин дунё халқлари асримизнинг шижоатини, ақл-заковатнинг дадиллиги, ижросининг тенгсизлиги билан, зўр мардлик ва ирода талаб қилганлиги билан унутилмас ана шу шижоатни асло унутмайдилар.

Ўша вақтдан бери орадан ўн йил ўтди. Космонавтика Ватани бўлиб қолган мамлакатимиз юлдузлар океанини ўзлаштиришда улкан муваффақиятларга эришди.

Совет космонавтикасининг улкан муваффақиятлари мамлакатимизда фан ва техника ривожининг юксак даражага кўтарилганлигидан, социализм бунёдкор кучлари қудратидан яққол далолат бериб турибди. Советлар мамлакатининг космосни тинч мақсадларда ўзлаштиришдаги ғалабалари — Коммунистик партиямизнинг фан-техника тараққиёти суръатларини жадаллаштириш тўғрисидаги доимий ғамхўрлиги натижасидир. Бу соҳадаги ғалабаларимиз — бутун совет халқининг шижоати, деб тўла ҳуқуқ билан айта оламиз. Биз ҳар сафар космик кемаларнинг кабиналарига ўтирганимизда, ана шу ажойиб аппаратларни яратган кишилар қўлининг ҳароратини ҳис қиламиз, энг мукаммал приборлар иш маромида эса, шу аппаратлар ижодкорлари қайноқ қалбларининг тепишини сезиб турамиз. Космонавтлар атоқли конструктор, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофотининг лауреати, дастлабки ракета-космик системалари яратиш соҳасидаги ишларнинг раҳбари академик Сергей Павлович Королевни асло унутмайдилар.

Бир неча кун бурун шу залда жонажон Коммунистик партиянинг XXIV съезди ўз ишини тамомлади, деди сўзини давом эттириб А. Г. Николаев. Леонид Ильич Брежнев докладида қўйилган улуғвор вазифалар ва съезд қабул қилган қарорлар совет халқи турмушининг моддий ва маданий даражасини янада оширишга, Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада мустаҳкамлашга қаратилган.

Съезднинг янги беш йиллик планга доир Директиваларида фундаменталь ва амалий илмий тадқиқотларни ҳар томонлама ривожлантириш ва шу тадқиқотларнинг натижаларини халқ хўжалигига тез жорий қилиш кўзда тутилган. Бунда космосдаги тадқиқотларга муҳим ўрин берилган.

Биз жонажон Коммунистик партияни, унинг ленинчи Марказий Комитетини ишонтириб айтамизки, биз ўзимизнинг бутун кучимиз, билимимиз ва тажрибамизни космик фазони тадқиқ қилиш ва ўзлаштириш соҳасида партия XXIV съезди қўйган вазифаларни ҳал этишга сарф қиламиз.

Тантанали йиғилиш қатнашчилари баланд руҳ билан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советига табрикнома қабул қиладилар.

Ленин Ватани космосни тадқиқ қилиш соҳасидаги катта программани изчиллик ва собитқадамлик билан амалга ошираётганлиги бизга илҳом бахш этади, дейилади мактубда.

КПСС XXIV съезди қарорлари, тўққизинчи беш йиллик планларининг кўлами совет кишиларини руҳлантирмоқда, уларнинг ғайрат ва шижоатини мавж урдирмоқда, ўзларининг бутун кучлари, ғайратлари ва ақл-идрокларини ўртага қўйилган вазифаларни амалий равишда бажаришга сарфлаш иштиёқини уйғотмоқда.

Л. МАРКЕЛОВА,
Б. ЛУКЬЯНОВ,
А. РОМАНОВ,
(ТАСС махсус мухбирлари).

Футбол. ҲУЖУМКОРЛИК РУҲИ

Ўтган душанба куни Тошкентнинг энг катта стадионига кирганлар бир хумордан чиқишди. Ленинграднинг «Зенит» командасини ўз майдонида қабул қилган пахтакорчилар ҳужумкорлик руҳида ўйнадилар. Пахтакорчилар бу сафар қанақа команда билан учрашишларини жуда яхши билар эдилар. «Зенит» мамлакат Кубоги учун бўлган ўйинларда ўзини анча тетик ҳис қилиб келмоқда. Астойдил ҳаракат қилиши натижасида зенитчилар чорак финалга ҳам чиқиб олишди. Бугунги ўйингача пахтакорчилар Ленинград футболчилари билан 22 марта ўйин ўтказишган. Командамиз шу учрашувлардан 8 тасида ғалаба қозонган, 4 тасида кучлар тенг келган ва 10 марта мағлубият аламини тортган.

Бунинг устига Бутуниттифоқ футбол шарҳловчиларидан бири «Зенит»нинг ҳозирги «қадамлари» ҳақида яқингинада: «Кубок учун бўлган иккита ўйиндан маълум бўлишича, ленинградликлар бошқа командалар ўртасида яхши жисмоний тайёргарлиги, тинимсиз ҳаракати билангина эмас, балки шериклик — партнерлик туйғуси ва ўйиндаги ўзаро пишиқ-пухта алоқалари билан ҳам ажралиб туради» деб таъкидлади. Пахтакорчилар шундай команда билан беллашишга қодирмидилар?

Тўқсон минут давом этган ўйиннинг бутун руҳи командамизнинг ҳужумкорлиги билан ажралиб турди. Бу ҳужумкорлик пахтакорчиларнинг ўз майдонларида узил-кесил ғалаба қилишлари билан якунланди. Ўтган йилги мамлакат чемпионатида дастлабки ўйинларини кетма-кет катта ҳисобли мағлубиятлар билан бошлаган «Пахтакор» айни ўйинда анча пишиқ кўринди. Москва динамочиларидан бир очко олиб қолдик. 84- минутда Патрикеев ошириб берган тўпни Б. Абдураимов ўхшатиб туриб тепди ва Пронин қўриқлаётган дарвозанинг юқори томонидан киритишга муваффақ бўлди. Шу тўп командамизнинг «Зенит» устидан 1:0 ҳисобида ғалабасини таъминлади.

«Пахтакор» икки ўйиндан уч очко тўплади. Бу очколар командамизнинг ўз майдонида қўлга киритилганини ҳам таъкидлаб қўйиш керак. Энди командамиз шу ой охиригача сафарда ўйинлар ўтказади. «Пахтакор» 20 апрель куни Киев шаҳрида динамочилар ва 24 апрелда карпатчилар билан беллашади. Бу ўйинларнинг қандай якунланиши ҳақида ҳозирдан бир нима деб бўлмайди. Лекин «Пахтакор» командаси сафарда ҳам ғалаба қозонишга шай бўлиши лозим. Бунинг учун ҳали кўпгина маҳоратларини ва «ҳунар»ларини ишга солиши керак.

Мамлакат чемпионатининг душанба кунги бошқа учрашувлари қуйидагича натижалар берди: «Заря» Минск динамочиларини 3:1 ҳисобида ютди. Ростовлик армиячилар билан торпедочилар учрашувида 1:1 «Шахтёр» — «Спартак» ўйинида 1:0 ҳисоби қайд қилинди. Тбилиси динамочилари ЦСКА га ва араратчилар Киев динамочиларига 0:1 ҳисобида ютқазиб қўйдилар. «Нефтчи» «Карпат» командаси дарвозасига жавобсиз 4 тўп киритди. «Қайрат» Москва динамочиларининг икки тўпини ўтказиб юборди.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — МОСКВА КЎРСАТУВЛАРИ, 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Спорт, 18.40 — АХБОРОТ. **Ўзбек тилида:** 18.55 — Концерт, 19.25 — АХБОРОТ, 19.40 — Марксизм-ленинизм ва ҳозирги замон революцион процесси, 20.00 — МОСКВА. Бадиий фильм, 21.05 — Шоир Роберт РОЖДЕСТВЕНСКИЙ — студиямиз меҳмони, 21.30 — Концерт, 22.30 — РСФСР халқ артисти Е. МАТВЕЕВ, 23.30 — ВАҚТ, 24.00 — **Хоккей: ЦСКА — «ХИМИК»** (Воскресенск).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.50 — МОСКВА КЎРСАТУВЛАРИ, 20.00 — ТОШКЕНТ. 20.30 — Концерт, 21.30 — **Уталмаган бурч** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 20.00 — Иқтисодий ислоҳот амалда, 20.20 — Музикали кўрсатув, 21.00 — **Олис қорлар садоси** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 15/IV да **Севги тумори.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 14/IV да **Уғирланган умр**, 15/IV да **Олтин девор.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 14/IV да **Хотинимнинг эри**, 15/IV да **Ўғил уйлантириш.**

КИНО

Бомон тутқинлари (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли, «КУКЧА», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 1, 4, 5 ва кеч 8 да).

Империянинг емирилиши (кундуз соат 1, 5, кеч 8.45 минутда), **«Қизил тош» заставасида** (эрталаб соат 11, кундуз 3, кеч 7 ва 10 яримда) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

Уни яхши билардим — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 4, кеч 6, 8 ва 10 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Қора қуёш — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз 3, кеч 7 ва 9 да). «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Қочиш (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

«ЎЗГИПРОКОММУННИК» ПРОЕКТ ИНСТИТУТИГА

Тошкент шаҳридаги Бош институт ва республиканинг область шаҳарлари филиалларида ишлаш учун водопровод ва канализация бўйича лойиҳаловчи инженер-техниклар; техник-электрик, 1-2 класс шофёрлари, граждан қурилиши бўйича лойиҳа группаларининг катта инженерлари лавозимига қурувчи-инженерлар

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, аҳолини ишга жойлаштириш ва информации қилиш бюроси ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

БАЛИҚЧИЛАР ДИҚҚАТИГА! БАЛИҚЧИЛИК ҚОИДАЛАРИГА МУВОФИҚ

16 АПРЕЛДАН 31 МАЙГАЧА

кўл, дарё ва сув омборларида ҳар қандай йўл билан балиқ овлаш

ТАҚИҚЛАНАДИ

Спортчи-ишқибоз балиқчиларга битта қармоқ билан балиқ тутишга рухсат берилади, лекин «Ўзбекрыбвод» ажратган участкаларнинг ҳар бирида қармоқлар сони иккитадан кўпаймаслиги шарт.

«Ўзбекрыбвод».

№ А. — 85. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Р-02435.